

**M A S A R Y K O V A
U N I V E R Z I T A**

PRÁVNICKÁ FAKULTA

Pokus přestupku

Diplomová práce

VÁCLAV FALTÝN

Vedoucí práce: JUDR. RADISLAV BRAŽINA, PH.D.

Katedra správní vědy a správního práva
Obor Právo

Brno 2021

Bibliografický záznam

Autor:	Václav Faltýn Právnická fakulta Masarykova univerzita Katedra správní vědy a správního práva
Název práce:	Pokus přestupku
Studijní program:	PrF M-PPV Právo a právní věda, magisterský studijní program
Studijní obor:	Právo
Vedoucí práce:	JUDr. Radislav Bražina, Ph.D.
Rok:	2021
Počet stran:	65
Klíčová slova:	Pokus přestupku, správní trestání, vývojová fáze, přestupkový zákon, dokazování

Bibliographic record

Author: Václav Faltýn
Faculty of Law
Masaryk University
Department of Administrative Studies and
Administrative Law

Title of Thesis: Minor Offence Attempt

Degree Programme: PrF M-PPV Law and Legal Science, Master's
degree programme

Field of Study: Law

Supervisor: JUDr. Radislav Bražina, Ph.D.

Year: 2021

Number of Pages: 65

Keywords: Minor offence attempt, administrative criminal
law, development phase, Code of Administrative
Offences, standard of proof

Anotace

V této práci jsem se zaměřil na institut pokusu přestupku. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich přinesl právní úpravu tohoto institutu. Nejdříve pro uvedení do problematiky je popsán systém správního práva trestního. Následně jsem vysvětlil pojem pokusu přestupku, odpovědnost za něj a provedl jsem srovnání tohoto institutu ve správním právu a v trestním právu. Dále jsem popsal správní trestání, jednotlivé tresty a přestupkové řízení se zaměřením na dokazování. Závěrečnou kapitolu jsem věnoval aplikaci tohoto institutu na praxi.

Abstract

In this work, I focused on the institute of minor offence attempt. The Act on Liability for Misdemeanours and Proceedings concerning them brought legal regulation of this institute. First, for introduction to the issue I described the system of administrative criminal law. Subsequently, I explained the concept of minor offence attempt, the responsibility for it and compared this institute in administrative law and in criminal law. I also described administrative punishments, individual sanctions and minor offence proceedings with a focus on standard of proof. I devoted the final chapter to the application of this institute in practice.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma **Pokus přestupku** zpracoval sám. Veškeré prameny a zdroje informací, které jsem použil k sepsání této práce, byly citovány v poznámkách pod čarou a jsou uvedeny v seznamu použitých pramenů a literatury.

V Brně 24. března 2021

.....
Václav Faltýn

Poděkování

Rád bych zde upřímně poděkoval nejen vedoucímu této práce, panu JUDr. Radislavu Bražinovi, Ph.D., ale také svým blízkým, kteří se mnou měli toliko trpělivosti a motivovali mě v době, kdy tato práce vznikala.

Obsah

1	Úvod	13
2	Správní právo trestní	14
2.1	Prameny	14
2.2	Delikt	15
2.3	Přestupek.....	17
2.4	Pokus	19
2.5	Komparace institutu pokusu ve správním a trestním právu....	21
2.6	Odpovědnost za pokus přestupku	22
3	Správní trestání	25
3.1	Zásady správního trestání.....	25
3.2	Druhy správních trestů	28
3.3	Ochranná opatření	30
3.4	Ukládání správních trestů	31
4	Přestupkové řízení	35
4.1	Obecné řízení.....	36
4.2	Zvláštní druhy řízení	39
4.3	Dokazování.....	41
5	Dopad úpravy pokusu přestupku na praxi	44
5.1	Potřebnost právní úpravy pokusu přestupku	44
5.2	Reálný dopad nové úpravy pokusu přestupku	46
5.3	Judikatura	49
5.4	Vlastní hodnocení nové úpravy.....	52
6	Závěr	53
	Použité zdroje	55
	Literatura	55

OBSAH

Příloha A	Dopis Policie České republiky	56
Příloha B	Dopis Magistrátu města Brna	58
Příloha C	Dopis Úřadu Brno – Královo Pole č. 1	60
Příloha D	Dopis Úřadu Brno – Královo Pole č. 2	62

1 Úvod

Není pochyb o tom, že správní právo trestní má svou pozici ve správním právu samotném, nicméně právě tato složka byla v nedávné době novelizována. Nový zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále také jen „přestupkový zákon“), nahradil zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále také jen „zákon o přestupcích“), a přinesl do současné právní úpravy mimo jiné novinku v podobě pokusu přestupku.

Pro tuto práci jsem stanovil následující hypotézu – Právní úprava institutu pokusu přestupku je žádoucí, nicméně reálný dopad na praxi je zanedbatelný. Cílem práce tedy bude tuto hypotézu potvrdit, či vyvrátit a shrnout pozici institutu pokusu přestupku ve správním právu trestním.

V práci se proto budu zabývat nejprve rozбором právní úpravy vzniku odpovědnosti za pokus přestupku. Pokus přestupku bych rovněž chtěl porovnat s institutem pokusu v trestním právu, jelikož právě tímto právním odvětvím byl vznik tohoto institutu inspirován.

Dále se zaměřím na zasazení institutu do správního trestání a soustředím se na uplatnění obecných zásad daného odvětví, a to především s ohledem na uplatnění tohoto nového institutu. V této kapitole také uvedu, jaké možnosti poskytuje zákon při trestání pokusu přestupku.

V následující čtvrté kapitole pak podrobím kritickému rozboru přestupkový proces a zejména dokazování v rámci přestupkového řízení, přičemž se zaměřím zejména na problematické aspekty vzhledem k pokusu přestupku.

V páté kapitole práce se zaměřím na to, jaký byl cíl zákonodárce při zavedení tohoto institutu do zákona a pokusím se podrobit rozboru judikaturu zabývající se tímto tématem, a to jak před datem účinnosti tohoto zákona, tak po následném nabytí účinnosti. Závěrem uvedu vlastní úvahy o možnosti uplatnění pokusu přestupku v praxi, v čemž spatřuji největší přínos této práce.

2 Správní právo trestní

Na úvod do problematiky, kterou se tato diplomová práce zabývá, bych chtěl uvést několik obecných informací, nicméně zásadních pro celkové pochopení institutu pokusu přestupku.

Dle názoru Průchy lze správní právo dělit dle obsahové soudržnosti na správní právo organizační, správní právo hmotné a správní právo procesní. Správní právo organizační přitom zakotvuje zásady organizace, konkretizuje postavení pravomoci a působnosti subjektů správního práva. Správní právo hmotné zakládá hmotněprávní úpravu oblastí veřejné správy, vymezuje právní postavení subjektů veřejné správy a určuje předpoklady realizace práv a povinností adresátů. Správní právo procesní pak upravuje procesněprávní postavení a postup. Dále však lze správní právo jako celek dělit i podle věcné soudržnosti, a to pak např. právě na správní právo trestní, které prostupuje všechny tři pilíře dle předchozího dělení.¹

2.1 Prameny

Stejně jako jakékoliv jiné odvětví práva je i správní právo a přímo i správní právo trestní vázáno Ústavou a Listinou základních práv a svobod. Dále také mezinárodními smlouvami dle čl. 10 Ústavy a lze do jisté míry pojmout za pramen i právo Evropské unie, které se z větší části prolíná a projevuje v jiných (zákonných a podzákonných) pramenech, nicméně jsou zde i nařízení s přímým účinkem.

Jako specifické prameny správního práva trestního můžeme vyjmenovat jako základní přestupkový zákon, tedy zákon č. 250/2016 Sb., dále správní řád, tedy zákon č. 500/2004 Sb. (dále také jen „správní řád“) a následně i další zvláštní zákony. Subsidiární použití správního řádu vyplývá z jeho § 1 odst. 2, uplatní se tedy tam, kde přestupkový zákon nebo zvláštní zákon nemá právní úpravu. Na rozdíl od předešlé právní úpravy (v § 51 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích), nový přestupkový zákon již neodkazuje na subsidiární použití správního řádu.²

Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich představuje základní pramen přestupkového práva hmotného a

¹ Průcha, P. *Správní právo*. Brno - Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2012, s. 43.

² Frumarová, K. a kol. *Správní trestání*. Praha: Leges, 2017, s. 112.

procesního. Tento zákon se vztahuje na všechny přestupky, které jsou upraveny ve zvláštních zákonech, pokud není stanoveno něco jiného. Zákon č. 251/2016, o některých přestupcích (dále také jen „zákon o některých přestupcích“), obsahuje mimo jiné přestupky, které se vztahují k více oborům veřejné správy, které se týkají porušování povinností vyplývajících z předpisů obcí a krajů a přestupky, které doposud neměly odpovídající pozitivní hmotněprávní úpravu. Zvláštní zákony následně obsahující skutkové podstaty ostatních přestupků. Tvoří tak zvláštní část přestupkového práva.³

2.2 Delikt

Jedním ze základních pojmů správního práva trestního je právě pojem deliktu. Správní delikt je jedním z druhů právních deliktů (dalším druhem právních deliktů jsou tzv. soudní delikty). Obecný pojem správní delikt nemá legální definici, nicméně nauka správního práva tento pojem používá jako souborný pojem, zahrnující jednotlivé druhy správních deliktů, které jsou obsaženy v platné právní úpravě.⁴

Obecně je jako delikt označován čin porušující zákon, nebo jiný obecně závazný právní předpis. Jedná se o protiprávní jednání, z něhož vzniká, nebo alespoň může vzniknout, fyzické nebo právnické osobně újma, nejčastěji hmotná, na zdraví, nebo újma nehmotná, např. mravní. Delikty je možné rozlišovat na delikty soudní a delikty správní.⁵

Správní delikty jsou svou povahou veřejnoprávní trestatelné delikty, které jsou na rozdíl od trestných činů projednávány a vyřizovány nikoliv soudně, ale rozhodováním ve veřejné správě, prostřednictvím správních orgánů, které jsou k tomu příslušné.⁶

Správní delikt má obecné znaky, které by měl naplňovat. Jedná se v prvé řadě o jisté jednání, jakožto projev lidské vůle, případně i o opomenutí jistého konání, ke kterému byla jistá osoba podle okolností svého poměru povinna. Rozsah této povinnosti je přitom dán zákonem, či podzákonným právním předpisem. Dalším znakem je zejména

³ Prášková, H. *Nové přestupkové právo*. Praha: Leges, 2017, s. 59.

⁴ Hendrych, D. a kol. *Správní právo : obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 423.

⁵ Hrozinková, E., Čechmánek, B. *Přestupky a správní trestání*. Praha: EUROUNION Praha, s. r. o., 2008, s. 12.

⁶ Frumarová. *Správní trestání*, s. 22.

protiprávnost, tedy že dané jednání (nebo opomenutí jednání) je v rozporu s právem, tedy že je porušena nebo nesplněna právní povinnost vyplývající ze zákona (tedy stanovená přímo zákonem nebo uložená na základě zákona). Je také nutné zvážit, zda nejsou přítomny určité okolnosti, které mohou mít za důsledek vyloučení protiprávnosti daného jednání. Dalším znakem je trestnost tohoto jednání. To znamená, že zákon s určitým jednáním spojuje hrozbu trestem. Mezi znaky správních deliktů je také potřeba radit i odpovědnou osobu, tím je míněno, že odpovědná osoba musí splňovat podmínky deliktní způsobilosti, tedy způsobilosti k protiprávnímu jednání. U správních deliktů fyzických osob je třeba mít na paměti také zavinění, tedy psychický vztah pachatele k protiprávnímu jednání a jeho následku. Rozlišujeme zavinění úmyslné a nedbalostní. Skutkové stavy jednotlivých správních deliktů jsou koncipované tak, že k trestnosti deliktu postačuje zavinění z nedbalosti, pokud zákon výslovně nestanoví, že je třeba úmyslného zavinění.⁷

V systému správních deliktů bylo možné od počátku 90. let minulého století rozlišovat přestupky a tzv. jiné správní delikty, přičemž jako tyto jiné správní delikty přicházely v úvahu disciplinární delikty, pořádkové delikty, jiné správní delikty fyzických osob a delikty právnických osob, případně i správní delikty podnikatelů.⁸

Nová úprava přestupků (zákon č. 250/2016 Sb.) sjednocuje pojem přestupek a za přestupky označuje nejen dosavadní přestupky, ale dále také i nejvýznamnější dosavadní tzv. jiné správní delikty. Nově se přestupky rozumí: přestupky fyzických osob, přestupky právnických osob a přestupky podnikajících fyzických osob. Mimo kategorii přestupků, dle nového pojetí, tak v rámci správních deliktů zůstávají pouze disciplinární delikty (jak je uvedeno v přechodných ustanoveních - § 112 odst. 1 přestupkového zákona) a pořádkové delikty (ty ze své působnosti přestupkový zákon výslovně nevylučuje, nicméně některé zvláštní zákony, např. správní řád, daňový řád, nebo zákon o ochraně hospodářské soutěže, s pořádkovými delikty jako správními delikty sui generis nadále počítají).⁹

Disciplinární delikty se od ostatních liší především v subjektu deliktu, objektem deliktu a správním orgánem, který o disciplinárních

⁷ Hendrych. *Správní právo : obecná část*, s. 422–426.

⁸ Frumarová. *Správní trestání*, s. 22.

⁹ Tamtéž, s. 23.

deliktech rozhoduje. Zákony disciplinární delikty většinou označují jako kárná provinění, kázeňské přestupky, nebo disciplinární provinění.¹⁰

Tzv. správní pořádkové delikty jsou specifické v tom, že jde o porušení nebo nesplnění procesní povinnosti, za které je ukládána pořádková pokuta. Tam, kde zákon hovoří o pořádkové pokutě, lze usoudit, že se jedná o pořádkový delikt.¹¹

2.3 Přestupek

Přestupky jsou v našem právním řádu vnímány a upravovány jako součást soustavy, či systému tzv. správních deliktů, a odpovědnost za jejich spáchání je taktéž tradičně vnímána jako správněprávní odpovědnost.¹²

Za přestupek je podle § 5 přestupkového zákona považován takový čin, který je společensky škodlivý a protiprávní, takový, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li však o trestný čin. Přestupkem je, jak již bylo zmíněno výše, nejen protiprávní čin fyzické osoby ale i právnické osoby a podnikající fyzické osoby.¹³

Definicí v § 5 přestupkového zákona zákonodárce realizoval požadavek právního státu, zakotvený v čl. 2 odst. 3 Ústavy a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, kdy moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem a způsoby, které stanoví zákon, jinými slovy požadavek legality. Nelze jinak než souhlasit s názorem Matese, když tvrdí, že tím byla dodržena i zásada *nullum crimen sine lege*, *nulla poena sine lege*, kterou je garantován také požadavek právní jistoty, legitimitního očekávání a předvídatelnosti rozhodnutí.¹⁴

Přestupek je konstruován na základě kombinace znaků formálních a materiálních a pozitivního a negativního vymezení. Zákonodárce tak do jisté míry zachoval kontinuitu s předchozí právní úpravou. Formální znaky jsou obsaženy v zákoně o přestupcích i ve zvláštních zákonech, které upravují jednotlivé skutkové podstaty přestupků. Pro vznik

¹⁰ Prášková, H. *Základy odpovědnosti za správní delikty*. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 143.

¹¹ Tamtéž, s. 143.

¹² Frumarová. *Správní trestání*, s. 22.

¹³ Prášková. *Nové přestupkové právo*, s. 96.

¹⁴ Mates, P. a kol. *Základy správního práva trestního*. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 61.

odpovědnosti je podstatné, aby dané jednání bylo za přešupek přímo označeno v zákoně, v souladu se zásadou nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege.¹⁵

Nejvyšší správní soud ve své judikatuře uvádí následující: „Lze-li správní delikt kvalifikovat jako protiprávní jednání, jehož znaky jsou stanoveny zákonem a za něž ukládá správní orgán trest stanovený příslušnou normou správního práva, pak je zapotřebí, aby veškeré podmínky, jež jsou pro adresáta takové normy - tedy delikventa - závazné a jejichž porušení je postihováno, byly obsaženy v právní normě, jež je součástí zákona, případně dílem i v právní normě, jež je součástí obecně závazného podzákonného předpisu, nepřekračuje-li meze, které takovému obecně závaznému podzákonnému předpisu zákon výslovně stanovil. Jinými slovy: existenci správního deliktu může správní orgán konstatovat a za spáchání takového správního deliktu postihnout konkrétní subjekt toliko tehdy, jsou-li jednáním, jež je v rámci správního řízení zjištěno, naplněny všechny znaky deliktu, které se podávají z konkrétní skutkové podstaty obsažené v zákoně; nanejvýš lze přitom připustit doplnění zákonem stanovených podmínek v podzákonném obecně závazném právním předpisu, a to výhradně způsobem nepřekračujícím rámec stanovený zákonem.“¹⁶

Materiální znak spočívá v předpokladu, že daný přešupek je společensky škodlivý. Přestupkový zákon tak ponechává materiálně formální pojetí, oproti trestněprávní úpravě, která je koncipována na formálním pojetí. Společenská škodlivost z pohledu trestního práva je upravena v § 12 odst. 2 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, a má povahu významného interpretačního principu. Posouzení společenské škodlivosti je v případě přestupků velice důležité, a to zejména v případě tzv. bagatelních přestupků, což jsou jednání, která mají formálně znaky přestupku, ale nevykazují daný, typový stupeň škodlivosti. Mates ve své učebnici uvádí jako příklad z judikatury případy krátkodobého a nevelkého překročení rychlosti motorového vozidla na okraji města v jeho neobydlené části.¹⁷

¹⁵ Mates a kol. *Základy správního práva trestního*, s. 61.

¹⁶ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2004, č. j. 6 A 173/2002-33.

¹⁷ Mates a kol. *Základy správního práva trestního*, s. 62.

2.4 Pokus

U nového přestupkového zákona měl zpracovatel návrhu zákona za předlohu trestněprávní předpisy, ale z vývojových stádií trestné činnosti se rozhodl upravit pouze pokus. Dle důvodové zprávy: „*Postih přípravy přestupku se nenavrhuje, neboť by nebyl efektivní, a to vzhledem k povaze přestupků jako protiprávních jednání nižší společenské škodlivosti a typové závažnosti v porovnání s trestnými činy.*“¹⁸

Přestupkový zákon stanoví ve svém § 6 pokus přestupku a podmínky trestnosti pokusu přestupku. Dle prvního odstavce se jedná o jednání fyzické osoby. Toto jednání musí bezprostředně směřovat k dokonání přestupku. A fyzická osoba se pokusu přestupku dopustí v případě, že jednala v úmyslu přestupek spáchat, ale jestliže k dokonání přestupku nedošlo.

Dále v odstavci druhém zákon upravuje jednání právnické osoby a fyzické osoby podnikající, když říká, že pokusem přestupku je v tomto případě jednání těchto osob, které směřuje k dokonání přestupku, ale opět jen v případě, že k dokonání přestupku nedošlo.

Ve třetím odstavci zákon stanoví, že přestupek bude trestný ve fázi pokusu pouze v případě, kdy to stanoví zvláštní zákon (stejně tak, jako dokonáný přestupek samotný). Důvodová zpráva k tomuto uvádí, že „*tato úprava odpovídá zásadě ultima ratio správněprávní odpovědnosti...*“¹⁹ Dle Matese a Ondráčkové, „*(...) která jednání budou vyhodnocena jako natolik nebezpečná, aby byla stíhána ve stadiu pokusu, je záležitost spíše právně politickou...*“²⁰

Předchozí právní úprava (přestupkový zákon z roku 1990) neobsahovala definici pokusu přestupku, to však neznamená, že za účinnosti

¹⁸ Vláda. Důvodová zpráva k zákonu č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, č. 250/2016 Dz [online]. *Beck-online*. [cit. 5. 12. 2020]. <https://www-beck-online-cz.ezproxy.muni.cz/bo/chapterview-document.seam?documentId=oz5f6mrqge3f6mrvgbpwi6q&rowIndex=0#>

¹⁹ Tamtéž.

²⁰ Vetešník, P. § 6. In: Jemelka, L., Vetešník, P. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích [online]. *Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2020 Beck-online*. [cit. 5. 12. 2020]. <https://www-beck-online-cz.ezproxy.muni.cz/bo/document-view.seam?documentId=nnptembrhf-pwk232ge4tg&tocid=nnptembrhfpwk232ge4tg>

předchozí právní úpravy nebyl pokus přestupku trestný a nebylo možné jej stíhat. Např. zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, stanovoval v § 50 odst. 1, přestupky proti majetku, kterých se dopustí ten, kdo úmyslně způsobí škodu na cizím majetku a) krádeží, b) zpronevěrou, c) podvodem, d) nebo zničením nebo poškozením věci z takového majetku. V § 50 odst. 3 však stanovuje trestnost i pokusu přestupku v těchto případech.

Do účinnosti nového zákona o přestupcích (zákon č. 250/2016 Sb.) byl pokus přestupku vymezen soudní judikaturou.²¹ Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 19. 7. 2007 č. j. 3 As 58/2005-70 definuje pokus přestupku jako „(...) jednání porušující nebo ohrožující zájem společnosti, které bezprostředně směřuje k dokonání přestupku a jehož se pachatel dopustil v úmyslu spáchat přestupek, jestliže k jeho dokonání nedošlo.“²²

V současné právní úpravě je pokus přestupku trestný pouze v případě, že tak zvláštní zákon výslovně stanoví. Analogie je nepřípustná. Typickými přestupky, u kterých se trestá i jejich pokus, jsou přestupky proti majetku, stejně jako tomu bylo v předchozí právní úpravě, nyní je tak stanoveno odděleně pro fyzické osoby v § 8 odst. 1 písm. a) a pro právnické osoby a podnikající fyzické osoby v § 8 odst. 2 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích.²³

Existuje zde však problematika přiřítelnosti určitého jednání právnickým osobám a podnikajícím fyzickým osobám. Je otázkou, zda postačí pouze prokázání, že jednání bezprostředně směřovalo k dokonání přestupku. Mates k tomu uvádí: „Řešení bude třeba hledat v konstrukci skutkové podstaty přestupku právnické osoby, která vzhledem k tomu, že právnická osoba jako taková nemůže jednat, vychází z přiřítelnosti. V § 20 zákona je stanoven okruh subjektů, jejichž jednání se za účelem posuzování odpovědnosti přiřítá právnické osobě (např. její statutární orgán, zaměstnanec, jiný orgán právnické osoby). Tyto osoby se musí inkriminovaného jednání dopustit úmyslně a za toto jejich jednání objektivně odpovídá právnická osoba. Dopustí-li se tedy např. zaměstnanec právnické osoby jednající za ni zpronevěry, bude odpovídat v režimu objektivní

²¹ Vetešník, P. § 6. In: Jemelka, Vetešník. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích* [online].

²² Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2007, č. j. 3 As 58/2005-70.

²³ Prášková. *Nové přestupkové právo*, s. 108.

*odpovědnosti tato právnická osoba. U podnikající fyzické osoby je třeba ke vzniku odpovědnosti za pokus přestupku její úmyslné jednání.*²⁴

Dále se o trestnost pokusu přestupku jedná v případech přestupků spočívajících ve vývozu, distribuci, přepravě, dovozu, uvedení na trh zboží, jehož obchodování je regulováno zpravidla z bezpečnostních důvodů. Jako příklad zde lze uvést zákon č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů, který v § 22a odst. 1 písm. b) a c), § 22a odst. 2 písm. a) a b) a v § 22a odst. 4 uvádí přestupky u kterých je trestný již jejich pokus dle § 22b odst. 3. Dále se jedná např. o některé přestupky jejichž předmětem je ochrana utajovaných informací podle zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti.²⁵

Je však nutné rozlišovat, kdy se jedná o trestnost pokusu přestupku jako vývojového stádia a kdy se jedná o přestupek samotný. Dle Práškové: „*Za pokus nelze považovat případy tzv. předčasně dokonaných přestupků, které se dokonávají již ve stádiu přestupku, a případy, kdy ve skutkové podstatě je obsažen termín „pokusí se“, ale „pokus“ zde představuje již dokonání činu.*“²⁶ S tímto názorem nelze než souhlasit. Jako příklad uvádí Prášková § 614 odst. 1 písm. c) zákona č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech, kdy se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí přestupku tím, že se pokusí shromážďovat peněžní prostředky nebo penězi ocenitelné věci v rozporu s tímto zákonem.²⁷

2.5 Komparace institutu pokusu ve správním a trestním právu

Pokus trestného činu je vymezen v § 21 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, a to třemi zákonnými znaky, kterými jsou a) jednání, které bezprostředně směřuje k dokonání trestného činu, b) úmysl spáchat

²⁴ Vetešník, P. § 6. In: Jemelka, Vetešník. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích* [online].

²⁵ Prášková. *Nové přestupkové právo*, s. 108.

²⁶ Tamtéž, s. 108.

²⁷ Tamtéž, s. 108.

protiprávní jednání a c) jednání, které trpí nedostatkem účinku, resp. následku, tedy je nedokonané.²⁸

Těmito znaky se v zásadě trestný čin ve fázi pokusu shoduje s pokusem přestupku. Lze tedy říct, že tvůrce nového přestupkového zákona se jistě inspiroval při tvorbě tohoto institutu v trestním právu. Je však na místě se pozastavit, že autor již nepřevzal vývojovou fázi přípravy. Zřejmě je tomu tak proto, dle mého názoru, že z praktického hlediska je již prokazování pokusu v rámci správního práva tak komplikované, že prokázání odpovědnosti za přípravu by bylo téměř nemožné.

V jednom podstatném rozdílu se však liší institut pokusu ve správním právu a v trestním právu. V rámci trestního práva je obecně možné vyvodit odpovědnost za pokus u jakéhokoliv úmyslného trestného činu, aniž by to stanovovala skutková podstata. Ve správním právu je tomu však naopak a odpovědnost za pokus může vzniknout na základě § 6 odst. 3 přestupkového zákona, jen u takového přestupku, u kterého to zákon výslovně stanoví. Lze zde v tomto ohledu spatřovat jistou podobnost s odpovědností za přípravu trestného činu, která je na základě § 20 odst. 1 trestního zákoníku, trestná jen v případech, kdy tak stanoví zákon u jednotlivé skutkové podstaty trestného činu.

2.6 Odpovědnost za pokus přestupku

V této kapitole se budu věnovat nejdříve podmínkám, které musí být naplněny, aby mohla vzniknout odpovědnost za přestupek a konkrétně za jeho pokus a následně se zaměřím na možnosti, jaké nám poskytuje přestupkový zákon k zániku této odpovědnosti. Nutno podotknout, že je zde potřeba v případě vzniku odpovědnosti rozlišovat mezi fyzickou osobou a právnickou osobou. Přestupkový zákon nepřináší žádnou definici právnické osoby, a proto si budeme muset vystačit s definicí soukromoprávní, tedy že „*právnická osoba je organizovaný útvar, o kterém zákon stanoví, že má právní osobnost, nebo jehož právní osobnost zákon uzná*“²⁹ a že „*právnická osoba může bez zřetele na předmět své činnosti mít práva a povinnosti, které se slučují s její právní povahou.*“³⁰

²⁸ Jelínek, J. a kol. *Trestní právo hmotné : obecná část, zvláštní část*. Praha: Leges, 2019, s. 295.

²⁹ § 20 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

³⁰ Tamtéž, § 20 odst. 2.

2.6.1 Vznik odpovědnosti za pokus přestupku

Přestupkový zákon stanoví v ustanovení § 13, že fyzická osoba je odpovědná z přestupku nebo jeho pokusu, pokud svým zaviněným jednáním naplnila jeho znaky. Aby tedy fyzické osobě mohla vzniknout odpovědnost za pokus přestupku je nutné naplnit následující znaky. Musí se jednat o osobu, která dovršila patnáctý rok věku, která jednala přičetně a takové jednání bylo zaviněné, přičemž postačí, aby bylo zaviněno z nedbalosti, pokud zákon výslovně nestanoví, že je potřeba úmyslné zavinění. V případě, kdy osoba dovršila patnáctý rok věku, ale nikoliv osmnáctý, jedná se o osobu, kterou přestupkový zákon označuje jako mladistvého dle § 55, přičemž při trestání mladistvých se aplikují zvláštní ustanovení § 56 – 59.³¹

Právnícká osoba dle § 20 odst. 4 přestupkového zákona odpovídá za přestupek spáchaný ve fázi svého vzniku, a to i tehdy, pokud právnícká osoba vznikla v souladu se zákonem, ale soud následně rozhodl o její neplatnosti. Právnícká osoba dále odpovídá za přestupek spáchaný v zastoupení, a to i v případě, kdy právní jednání, které mělo založit toto oprávnění k jednání za právníckou osobu, je neplatné nebo neúčinné.³² V případě právníckých osob hovoříme o tzv. přičitatelnosti. Jedná se o zásadu, která vyjadřuje nakolik lze jednání dané fyzické osoby jednající protiprávně, způsobující pokus přestupku, přičítat jednání právnícké osobě.

2.6.2 Zánik odpovědnosti za pokus přestupku

Dle přestupkového zákona § 6 odst. 4 odpovědnost za pokus přestupku zanikne, pokud pachatel od dokonání přestupku dobrovolně upustí a odstraní nebezpečí, které jeho jednáním vzniklo zájmu chráněnému zákonem. Nicméně tento odstavec poukazuje na to, že tím není dotčena odpovědnost pachatele za jiný dokonaný přestupek, který jednáním podle odstavců jedna a dva již spáchal, hovoříme tedy o tzv. kvalifikovaném pokusu.³³

Právní úprava přestupkového zákona tedy stanovuje pouze jeden důvod zániku odpovědnosti za pokus přestupku, na rozdíl od úpravy

³¹ Prášková. *Nové přestupkové právo*, s. 127.

³² Tamtéž, s. 139.

³³ Vetešník, P. § 6. In: Jemelka, Vetešník. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích* [online].

zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, který v § 21 odst. 3 poskytuje dvě možnosti zániku odpovědnosti za pokus trestného činu. Pod písm. a) trestní zákoník uvádí stejnou možnost jako dává přestupkový zákon, tedy že pachatel odstranil nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému zákonem. Jako alternativu však trestní zákoník poskytuje možnost oznámení předmětného jednání státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu v době, kdy nebezpečí mohlo být ještě odstraněno. Odpovědnost za pokus přestupku zaniká ze zákona, to vede, s ohledem na to, v jakém procesním stádiu se věc nachází, k odložení věci podle § 76 odst. 1 písm. f) přestupkového zákona nebo k zastavení řízení podle § 86 odst. 1 písm. h) přestupkového zákona. Pokud byl přestupek spáchán úmyslným společným jednáním dvou a více fyzických osob, odpovídá za něj dle § 11 odst. 1 přestupkového zákona každá z osob, jako by přestupek spáchala sama. Souhlasím zde s názorem Vetešníka, který subsumuje i pokus přestupku pod toto ustanovení. U fyzické osoby, která je ve stádiu pokusu ve spolupachatelství, nelze však uplatnit zániku odpovědnosti podle § 6 odst. 4, protože spolupachatel, který se o přestupek pouze pokusí, nemůže s ohledem na jednání ostatních spolupachatelů odstranit nebezpečí, které jeho jednáním vzniklo.³⁴

První podmínkou zániku odpovědnosti za pokus přestupku je skutečnost, že pachatel od dokonání dobrovolně upustí, může se tedy jednat např. o situaci, kdy pachatel ví, že přestupek může dokonat, ale on se rozhodne jednání zanechat. Dle názoru Vetešníka by zániku odpovědnosti za přestupek nebránilo odstranění nebezpečí za pomoci a přispění dalších osob a o dobrovolné upuštění by se jednalo i v případě, že by pachatel měl nedůvodnou obavu z odhalení.³⁵

Dále není nutné zkoumat okolnosti vylučující protiprávnost samotného přestupku podle přestupkového zákona, tedy jednání v krajní nouzi podle § 24 přestupkového zákona, nutnou obranu podle § 25 přestupkového zákona, jednání se svolením poškozeného podle § 26 přestupkového zákona, jednání s přípustným rizikem podle § 27 přestupkového zákona a oprávněné použití zbraně podle § 28 přestupkového zákona. V případě, kdy by se při posuzování trestnosti jednání uplatnila jedna z těchto okolností, pak dané jednání není protiprávním, nemůže být kvalifikováno jako přestupek, a proto se zde nemůže uplatnit ani jeho pokus.

³⁴ Vetešník, P. § 6. In: Jemelka, Vetešník. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích* [online].

³⁵ Tamtéž.

3 Správní trestání

Správní trestání zahrnuje rozhodování správních orgánů o vině a trestu za protiprávní jednání. Při správním trestání musí správní orgán postupovat v souladu se zákonem ale i v souladu se zásadami, které se aplikují, jak bude uvedeno dále. Správní trestání plní několik funkcí. Těmito funkcemi jsou zejména funkce signalizační, dozorová, ochranná, preventivně-výchovná, reparační a represivní.³⁶

3.1 Zásady správního trestání

Na úvod této kapitoly považuji za vhodné uvést některé základní zásady správního trestání, přičemž se zaměřím především na jejich aplikaci na institut pokusu přestupku. V zásadě se bude pojednávat o základních principech trestání. Názorově se zde ztotožňuji s Matesem, který říká, že *„základní principy trestání nelze ztotožňovat s obecnými právními principy, ale ani s principy trestního práva. Jde o principy, které se nalézají mezi nimi, vyjadřují podstatné rysy trestání a jeho účel, jsou nositeli určitých hodnot, k jejichž ochraně realizace trestního práva soudního i správního směřuje.“*³⁷

Mezi základní zásady správního práva trestního, stejně jako je tomu u trestního práva, patří zásada *nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege*. Podstatou této zásady je, že stát nemůže trestat libovolně. Tato zásada má několik složek. Jedná se o složky *nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege skripta, certa, praevia a stricta*. Netřeba je pro účely této práce jednotlivě rozebírat, a proto jen ve stručnosti shrnu obsah těchto složek.

O přestupek se jedná pouze, pokud tak stanoví zákon. Dovození trestnosti je nepřijatelné. Je potřeba, aby zákon byl konkrétní, a to v takovém smyslu, že určí, za jakých podmínek je daný přestupek naplněn (tedy určí skutkovou podstatu přestupku), určí trest za přestupek a jeho výměru. Každý by měl být schopen po přečtení daného zákona pochopit přesně, jaké jednání je zakázané, jak se přestupku dopustí a jaký trest mu za jeho spáchání hrozí. Pokud někdo spáchá přestupek, nesmí být trestán

³⁶ Průcha. *Správní právo*, s. 391.

³⁷ Mates a kol. *Základy správního práva trestního*, s. 13.

na základě zákona působícího v minulosti, ale naopak podle zákona působícího v době, kdy přestupek spáchal. Podle novějšího zákona může být trestán pouze v případě, že by to bylo pro něj příznivější. Analogie ve správním právu trestním je nepřijatelná v neprospěch pachatele.³⁸

Dle mého názoru se tato zásada zcela jistě aplikuje i při posuzování přestupku ve fázi pokusu. Tato zásada poskytuje určitou míru právní jistoty a předvídatelnosti. Samotné zakotvení trestnosti pokusu přestupku jen v případech, kdy tak stanoví zákon, je projevem této zásady. Dle mého názoru však tato zásada nikdy nemůže být zcela naplněna, pokud zákon výslovně nestanoví přesnou výši trestu za daný pokus přestupku a pokud nechává prostor správnímu uvážení. Taková situace by však vedla k přílišné rigiditě, která by byla nežádoucí.

Pokud hovoříme o zásadě subsidiarity trestní represe, resp. principu ultima ratio, bude nás zajímat především její projev v rovině aplikací. Tato zásada se projevuje v případě, kdy správní orgán zjistí určité porušení zákona a zákon mu dává možnost diskrece. Správní orgán by měl pak zvolit adekvátní trest, nikoliv však nejtvrdší možný, pokud si to situace nežadá, zvláště pak v případě přestupku spáchaného ve fázi pokusu. V této rovině zásada subsidiarity trestní represe blízce souvisí se zásadou přiměřenosti a individualizace. Zákon definuje určitá jednání jako trestná právě proto, že jsou určitou měrou společensky škodlivá, a tedy ve společnosti nechtěná. Trest za tato jednání by měl být vždy určitou měrou adekvátní, mimo jiné, k míře společenské škodlivosti.³⁹

Samotný přestupkový zákon ve svém § 38 poukazuje na určitá hlediska a okolnosti spáchaného přestupku, na něž se má brát zřetel při určování trestu. Těmito hledisky jsou význam zákonem chráněného zájmu, který byl přestupkem porušen nebo ohrožen, význam a rozsah následku přestupku, způsob spáchání přestupku, okolnosti spáchání přestupku, u fyzické osoby druh a míra jejího zavinění, popřípadě pohnutka, je-li tato znakem skutkové podstaty přestupku, délka doby, po kterou trvalo protiprávní jednání pachatele, nebo po kterou trval protiprávní stav udržovaný protiprávními jednáními pachatele a počet jednotlivých dílčích útoků, které tvoří pokračování v přestupku.⁴⁰

³⁸ Prášková. *Nové přestupkové právo*, s. 27–29.

³⁹ Tamtéž, s. 29.

⁴⁰ § 38 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů.

Zásadu *nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege* doplňuje zásada řádného a zákonného procesu. Správní orgán v celém tomto procesu musí postupovat podle zákonem stanovených podmínek, aby zásah do práv jednotlivců byl co nejmenší a garantoval tak určitou míru jistoty zachování lidských práv.⁴¹

Správní orgán musí rovněž v souladu se zásadou rovnosti přistupovat stejně ke všem účastníkům řízení. Nicméně jsou zde situace, kdy se správní orgán bude k různým osobám chovat rozdílně, a přesto to bude ústavně konformní postup. Jak uvádí Mates: „*Nerovné nebo rozdílné zacházení s osobami je ospravedlnivé, a tedy ústavně konformní, má-li legitimní cíl, rozdíly jsou nezbytné a objektivně a rozumně odůvodněné a nerovnost je proporcionální ve vztahu k legitimnímu cíli.*“⁴²

Dále je možné hovořit o zásadě legality a oficiality, kdy zásada legality je opakem zásady oportunity. Dle zásady legality je správní orgán povinen stíhat každý přestupek, o kterém se dozví. Ze zásady legality však existují i výjimky (např. § 79 přestupkového zákona). Zásada legality podporuje rovnost všech před zákonem a právní jistotu.⁴³ Nicméně nesouhlasím s názorem Práškové, že zásadou legality je lépe zajištěna transparentnost řízení o přestupku. Dle mého názoru zásada legality nijak nesouvisí s transparentností správního řízení, resp. řízení o přestupku. Transparentnost přestupkového řízení si představuji např. jako veřejné projednání, nebo možnost účasti při úkonech správních orgánů na vyšetřování (zajištění důkazů atp.). Je otázkou, zda je transparentnost v přestupkovém řízení vůbec žádoucí. Prášková zde pravděpodobně spatřovala význam transparentnosti jako legitimní očekávání pachatele, že za přestupek bude stíhán (resp. že při spáchání přestupku nebude očekávat možnost vyhnutí se stíhání). Dle zásady oficiality je správní orgán povinen při splnění zákonných podmínek zahájit řízení z moci úřední, určit předmět řízení a provést procesní úkony z vlastní iniciativy.⁴⁴

Jako zcela zásadní vidím zásadu presumpce nevinny, kdy tato je zakotvena v Ústavě, Evropské úmluvě o lidských právech a po vzoru zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, je tato zásada zakotvena i v § 69 odst. 2 přestupkového zákona: „*Dokud není pravomocným rozhodnutím o*

⁴¹ Prášková. *Nové přestupkové právo*, s. 27-30.

⁴² Mates a kol. *Základy správního práva trestního*, s. 16.

⁴³ Prášková. *Nové přestupkové právo*, s. 32.

⁴⁴ Tamtéž, s. 33.

*přestupku vyslovena vina obviněného, hledí se na něj jako na nevinného. V pochybnostech správní orgán rozhodne ve prospěch obviněného.*⁴⁵ Zásadní význam tohoto principu vidím stejně jako Prášková, která ho popisuje následovně: „Podobně jako v trestním řízení i v řízení o správním deliktu klade [princip presumpce neviny] na správní orgány požadavek, aby bez ohledu na své subjektivní přesvědčení o vině obviněného vystupovaly vůči němu nestranně a nezaujatě, poučily ho o jeho právech a poskytnuly mu plnou možnost jejich uplatnění, aby objasňovaly se stejnou pečlivostí okolnosti svědčící ve prospěch i neprospěch obviněného.”⁴⁶

3.2 Druhy správních trestů

Jestliže dojde ke vzniku odpovědnosti za pokus přestupku, je třeba uvažovat nad tím, jaké tresty je možné pachateli uložit s ohledem na aplikaci výše uvedených zásad správního trestání. Nutno podotknout, že zásadní roli zde bude hrát diskreční pravomoc správního orgánu. Právní úprava starého přestupkového zákona (zákon č. 200/1990 Sb.) uváděla jako možné sankce obecně za přestupky tyto: napomenutí, pokuta, zákaz činnosti, propadnutí věci a zákaz pobytu. Nová právní úprava uvádí stejně jako ta starší možnost uložit jako správní trest napomenutí, pokutu a zákaz činnosti, nicméně pozměnila formulaci propadnutí věci a uvádí, že je možné jako správní trest uložit propadnutí věci nebo náhradní hodnoty. Novým správním trestem je zveřejnění rozhodnutí o přestupku.

Napomenutí je především morálním trestem a svou podstatou tak pachatele nejméně postihuje. Stará, ani nová, právní úprava povahu napomenutí nijak nespécifikují, nicméně nový přestupkový zákon instruuje správní orgán ve svém § 45, aby při napomenutí upozornil pachatele na případné právní důsledky jeho protiprávního jednání, pokud by se ho v budoucnu dopustil opětovně. Jedná se tak částečně o jistou formu prevence a důvodová zpráva uvádí, že napomenutí má především výchovnou povahu.⁴⁷ Domnívám se, že právě napomenutí bude ukládáno ve většině případů pokusu přestupku, jelikož společenská škodlivost není tak vysoká, tudíž tento trest bude dostatečným.

⁴⁵ § 69 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

⁴⁶ Prášková. *Základy odpovědnosti za správní delikty*, s. 75.

⁴⁷ Frumarová. *Správní trestání*, s. 79.

Dalším správním trestem, který může správní orgán uložit je pokuta. Pokuta je trest majetkové povahy, a proto se jedná o závažnější správní trest. Intenzita zásahu závisí na výši pokuty, přičemž je třeba vzít v úvahu i vývojové stádium přestupku. Stejně jako tomu bylo v předchozí právní úpravě, ani nyní neposkytuje nejnížší možnou výši pokuty, nicméně v § 46 přestupkového zákona je stanoveno, že nejvyšší pokutou obecně, pokud zákon nestanoví jinak, může být částka 1 000 Kč a je splatná do 30 dnů od právní moci rozhodnutí, pokud správní orgán neurčí jinou lhůtu.⁴⁸ Právě pokuta bude dle mého názoru tvořit zbytek ukládaných trestů za pokus přestupku, a to tam, kde pouhé napomenutí nebude dostačující. Výše částek pokut uložených za pokus přestupku však nebudou příliš vysoké, právě kvůli nízké společenské škodlivosti, oproti dokonaným přestupkům. Zároveň má správní orgán možnost mimořádného snížení výměry pokuty v případě ukládání trestu za pokus přestupku dle § 44 nového přestupkového zákona, o čemž bude více pojednáno v následující kapitole.

Následujícím správním trestem, který je možné uložit, je zákaz činnosti. Důvodová zpráva k novému přestupkovému zákonu říká, že zákaz činnosti má především společnost chránit „*před závažným porušováním povinností ze strany pachatele přestupku*“.⁴⁹ Přestupkový zákon uvádí v § 47, že „*zakázat lze činnost, ke které je třeba veřejnoprávního oprávnění nebo kterou pachatel vykonává v pracovním nebo jiném obdobném poměru, došlo-li k přestupku při výkonu této činnosti nebo v přímé souvislosti s ní*“.⁵⁰ Důležité je však také zmínit, že není možné zakázat činnost, kterou zákon ukládá.⁵¹

Propadnutí věci je správním trestem, kdy vlastnictví věci přechází správním rozhodnutím z pachatele na stát. Účelem tohoto trestu je, aby bylo zabráněno v opakování přestupku. Existují názory, že není rozhodující přiměřenost ve vztahu k hodnotě věci, pokud uložení tohoto trestu vyžaduje veřejná bezpečnost, bezpečnost osob a majetku nebo jiný zájem. V teoretické rovině s tímto tvrzením souhlasím, nicméně toto může v praxi vést ke zneužívání ze strany správních orgánů. Institut

⁴⁸ Frumarová. *Správní trestání*, s. 79.

⁴⁹ Vláda. *Důvodová zpráva k zákonu č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*, č. 250/2016 Dz [online].

⁵⁰ § 47 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

⁵¹ Frumarová. *Správní trestání*, s. 79.

propadnutí náhradní hodnoty, zde funguje jako kompenzace v případě, kdy pachatel danou věc před uložením trestu raději zničí, poškodí atp.⁵²

Zveřejnění rozhodnutí o přestupku je novým institutem zařazeným do správních trestů nového přestupkového zákona. Jedná se o trest, který je možný uložit pouze právnické a podnikající fyzické osobě. Frumarová o tomto správním trestu uvádí, že se jedná o institut inspirovaný zahraničními zkušenostmi, zejména z Francie, a dále z obdobné úpravy v zákoně o odpovědnosti právnických osob. Podstatou tohoto správního trestu je zásah do faktického postavení právnické a fyzické podnikající osoby. Zveřejněním rozhodnutí o přestupku se tak narušuje společenské vnímání této osoby na trhu. Tento trest tak má zejména odstrašující účinek.⁵³

3.3 Ochranná opatření

Ochranná opatření mají se správními tresty mnoho společného. Stejně jako u správních trestů se jedná o státní donucení, kterým se způsobuje dotyčné osobě určitá újma a jejich účelem je chránit společnost před společensky škodlivými protiprávními činy. Při ukládání ochranných opatření platí stejné zásady jako při ukládání správních trestů. Přestupkový zákon v § 51 taxativně uvádí, že ochrannými opatřeními jsou omezující opatření, zabránění věci a zabránění náhradní hodnoty.

Omezující opatření může spočívat v povinnosti zdržet se navštěvování veřejně přístupných míst, míst, kde se konají sportovní, kulturní a jiné akce, povinnosti zdržet se styku s určitou osobou nebo s určitým okruhem osob, či případně v povinnosti zúčastnit se programu pro zvládání agrese nebo násilného chování. Omezující opatření je možné uložit pouze v případě, kdy tak stanoví zákon. Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, užívá tento institut v případě přestupku spočívajícího v porušení povinnosti stanovené v nařízení obce nebo kraje nebo stanovené v obecně závazné vyhlášce obce nebo kraje, dále v případě přestupku proti veřejnému pořádku, proti občanskému soužití a proti majetku.

Zabránění věci podle § 53 přestupkového zákona lze uložit v případě, že nebylo uloženo propadnutí věci podle § 48 odst. 1 a to za předpokladu, že to vyžaduje bezpečnost osob nebo majetku anebo jiný obdobný

⁵² Tamtéž, s. 80.

⁵³ Frumarová. *Správní trestání*, s. 80.

obecný zájem a při splnění některé z těchto podmínek: „a) do 60 dnů ode dne, kdy přestupek vyšel najevo, se nezjistí skutečnosti odůvodňující zahájení řízení o přestupku proti určité osobě, b) náleží pachateli, proti němuž nelze vést řízení o přestupku nebo jemuž za přestupek nelze uložit správní trest, c) náleží pachateli, u něhož bylo od uložení správního trestu za přestupek upuštěno nebo podmíněně upuštěno, d) nenáleží pachateli nebo mu nenáleží zcela, nebo e) vlastník věci není znám.“⁵⁴

K zabránění náhradní hodnoty zákon uvádí v § 54, že toto ochranné opatření může být uloženo tomu, komu náleží věc, která by mohla být zabráněna, který ji před zabráněním zničí, poškodí, zcizí, zatají, učiní ji neupotřebitelnou nebo ji zůžitkuje, nebo jestliže jinak zabrání takové věci zmaří. Následně může být dotyčným uloženo zabránění náhradní hodnoty až do výše, která odpovídá hodnotě takové věci. Vlastníkem zabraně hodnoty se stává stát.⁵⁵

3.4 Ukládání správních trestů

Při ukládání správního trestu se jedná o správní orgán, který na základě svého uvážení, a samozřejmě v souladu se zákonem, zvolí odpovídající správní trest, tedy určí druh trestu a v jaké výměře jej uloží konkrétnímu pachateli za konkrétní spáchaný přestupek. Přestupkový zákon určuje druhy správních trestů a podmínky jejich uložení a výkonu. Tento zákon mimo to upravuje i zásady ukládání správních trestů, tedy zda lze správní trest uložit samostatně nebo pouze společně s jiným trestem a dále upravuje hlediska pro určení druhu a výměry správního trestu, polehčující a přitěžující okolnosti.⁵⁶

Důležité je zde ustanovení § 37 přestupkového zákona, které stanoví, ke kterým okolnostem musí správní orgán přihlížet při určování druhu a výměry správního trestu. Jedná se zejména o povahu a závažnost přestupku, o to, zda správní orgán rozhoduje nebo bylo rozhodnuto ve společném řízení, o polehčující a přitěžující okolnosti, u spolupachatelů o to, jakou měrou jednání každého z nich přispělo ke spáchaní přestupku, o osobní poměry pachatele a zda a jak byl potrestán pro totéž protiprávní jednání v jiném řízení před správním orgánem než v řízení o přestupku,

⁵⁴ § 53 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

⁵⁵ Tamtéž, § 54.

⁵⁶ Prášková. *Nové přestupkové právo*, s. 239.

u právnické nebo podnikající fyzické osoby pak jde o povahu její činnosti, v jakém rozsahu získala výnosy, užitky a jiné výhody ze spáchaného pře-
stupku a u pokračujícího, trvajícím a hromadného přestupku o to, zda k
části jednání, jímž byl přestupek spáchán, došlo za účinnosti zákona,
který za přestupek stanovil správní trest mírnější než zákon, který byl
účinný při dokončení tohoto jednání.⁵⁷

Zásadním je, s ohledem na téma této práce, že u pokusu přestupku
má správní orgán přihlídnout k tomu, do jaké míry se jednání pachatele
přiblížilo k dokonání přestupku, jakož i k okolnostem a důvodům, pro
které k jeho dokonání nedošlo.⁵⁸

Při zohledňování povahy a závažnosti přestupku správní orgán po-
soudí v souladu s § 38 především význam zákonem chráněného zájmu,
který byl přestupkem porušen nebo ohrožen, význam a rozsah následku
přestupku, způsob a okolnosti jeho spáchání, u fyzické osoby druh a míru
zavinění, případně pohnutku, pokud je znakem skutkové podstaty pře-
stupku, délku doby, po kterou trvalo protiprávní jednání pachatele nebo
po kterou trval protiprávní stav udržovaný protiprávním jednáním pa-
chatele a počet jednotlivých dílčích útoků, které tvoří pokračování v pře-
stupku.⁵⁹

Jako polehčující okolnosti označuje § 39 přestupkového zákona si-
tuace, kdy pachatel spáchal přestupek ve věku blízkém věku mladist-
vých, spáchal přestupek, aby odvrátil útok nebo jiné nebezpečí, aniž byly
zcela naplněny podmínky nutné obrany nebo krajní nouze, nebo kdy pře-
kročil meze jiné okolnosti vylučující protiprávnost, dále takové situace,
kdy pachatel napomáhal k odstranění škodlivého následku přestupku
nebo dobrovolně nahradil způsobenou škodu, oznámil přestupek správ-
nímu orgánu a při jeho objasňování účinně napomáhal, nebo kdy spáchal
přestupek pod vlivem hrozby nebo nátlaku anebo pod tlakem podříze-
nosti nebo závislosti na jiném.⁶⁰

Naproti tomu § 40 přestupkového zákona deklaruje, které okolnosti
jsou přitěžujícími. Jedná se o situace, kdy pachatel spáchal přestupek tak,
že využil něčí bezbrannosti, podřízenosti nebo závislosti na jiné osobě,
spáchal více přestupků, spáchal daný přestupek opakovaně, zneužil ke

⁵⁷ § 37 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

⁵⁸ Tamtéž, § 37 písm. d).

⁵⁹ Tamtéž, § 38.

⁶⁰ Tamtéž, § 39.

spáchání přestupku svého zaměstnání, postavení nebo funkce, spáchal přestupek jako člen organizované skupiny, nebo spáchal přestupek na dítěti, osobě těhotné, nemocné, zdravotně postižené, vysokého věku nebo nemohoucí.⁶¹

Při ukládání správních trestů za více přestupků musí správní orgán postupovat v souladu s § 41 přestupkového zákona. Za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení správní orgán uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný. Pokud jsou horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější. Správní orgán může uložit pokutu ve vyšší sazbě, kdy horní hranice sazby pokuty za přestupek nejpřísněji trestný se zvýší až o polovinu, nejvýše však do částky, která je součtem horních hranic sazeb pokut za jednotlivé společně projednávané přestupky. Spolu s tímto trestem lze uložit i jiný druh správního trestu, jestliže by jej bylo možno uložit za některý ze společně projednávaných přestupků.⁶²

V případě ukládání pokuty má správní orgán dle § 44 možnost mimořádného snížení výměry pokuty, tedy stanovit pokutu nižší, než je zákonem stanovená dolní hranice sazby pokuty, nejméně však ve výši jedné pětiny dolní hranice sazby pokuty stanovené zákonem, a to v případech, kdy lze důvodně očekávat, že i tak lze dosáhnout nápravy pachatele, v případech, kdy je pokuta ukládána za pokus přestupku, dále pokud by byla pokuta vzhledem k poměrům pachatele nepřiměřeně přísná, nebo pokud pachatel spáchal přestupek, aby odvrátil útok nebo jiné nebezpečí, aniž byly zcela naplněny podmínky nutné obrany nebo krajní nouze, nebo překročil meze jiné okolnosti vylučující protiprávnost.⁶³

V případech, kdy vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného přestupku, kterým byla způsobena majetková újma nebo jehož spácháním se pachatel bezdůvodně obohatil, a vzhledem k osobě pachatele lze důvodně očekávat, že již samotné projednání věci před správním orgánem postačí k jeho nápravě, lze podle § 42 přestupkového zákona od uložení správního trestu podmíněně upustit. V takovém případě se pachateli uloží, aby ve stanovené lhůtě nahradil škodu, kterou přestupkem způsobil, nebo aby vydal bezdůvodné obohacení získané přestupkem, a

⁶¹ Tamtéž, § 40.

⁶² § 41 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

⁶³ Tamtéž, § 44.

zároveň se stanoví způsob, jakým tak pachatel má učinit. Pokud tak pachatel neučiní, správní orgán mu uloží správní trest.⁶⁴

Od uložení správního trestu lze upustit, jestliže o dvou nebo více přestupcích téhož pachatele nebylo konáno společné řízení a správní trest uložený za některý z těchto přestupků v samostatném řízení lze považovat za odpovídající správnímu trestu, který by byl jinak uložen ve společném řízení. Od uložení správního trestu lze však také upustit, jestliže vzhledem k závažnosti přestupku, okolnostem jeho spáchání a osobě pachatele lze důvodně očekávat, že již samotné projednání věci před správním orgánem postačí k jeho nápravě.⁶⁵

Nutno poznamenat, že dle zvláštních právních předpisů může být ukládání konkrétních správních trestů dodatečně doplňováno. Například zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, doplňuje v § 141 odst. 1 další hledisko, které by měl správní orgán při ukládání správního trestu zohlednit. Dalším takovým zákonem, který pro účely správních trestů v něm uvedených doplňuje hlediska, která musí správní orgán zohledňovat je zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže.⁶⁶

⁶⁴ Tamtéž, § 42.

⁶⁵ § 43 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

⁶⁶ Prášková. *Nové přestupkové právo*, s. 251.

4 Přestupkové řízení

Na úvod této kapitoly nejdříve uvedu několik obecných informací o přestupkovém řízení. Přestupkové řízení se v dnešní době řídí především přestupkovým zákonem, dále správním řádem a nesmíme opomenout ani zvláštní zákony, které mohou řízení v konkrétních případech modifikovat. Příkladem takového zvláštního zákona může být zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, konkrétně v jeho ust. § 22b odst. 5 – 9.⁶⁷

Ohledně věcné příslušnosti přestupkový zákon stanoví v § 60 odst. 1, že příslušným správním orgánem je obecní úřad obce s rozšířenou působností, pokud zákon nestanoví jinak. Dále přestupkový zákon v odst. 2 téhož ustanovení stanoví, že obecní úřad je příslušný v případech, kdy se jedná o přestupky proti pořádku v územní samosprávě, přestupky proti veřejnému pořádku, přestupky proti občanskému soužití a přestupky proti majetku.⁶⁸ Jelikož je tedy dána věcná příslušnost v řízení o přestupcích proti majetku obecnímu úřadu, lze předpokládat, že značná část řízení o pokusu přestupku bude vedena právě před obecními úřady. K místní příslušnosti platí pravidlo dle ustanovení § 62 odst. 1, kdy místně příslušným je správní orgán, v jehož správním obvodu byl přestupek spáchán. Pokud nelze určit místně příslušný orgán podle tohoto pravidla, přináší § 62 alternativní způsoby určení této příslušnosti.⁶⁹

Dále přestupkový zákon upravuje v § 61 zvláštní komisi, a to komisi pro projednávání přestupků, kdy starosta může zřídit tento orgán, jako zvláštní orgán obce. Komise pro projednávání přestupků může projednávat přestupky proti pořádku ve státní správě, proti pořádku v územní samosprávě, proti veřejnému pořádku, proti občanskému soužití, proti majetku a přestupky, o kterých to stanoví jiný zákon. Důležité je, že starosta musí při zřízení tohoto orgánu určit, které přestupky bude komise příslušná projednávat namísto obecního úřadu. Komise pro projednávání přestupků musí mít vždy lichý počet členů. Předsedu a zbylé členy jmenuje a odvolává starosta.⁷⁰

⁶⁷ Frumarová. *Správní trestání*, s. 112.

⁶⁸ § 60 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

⁶⁹ Tamtéž, § 62.

⁷⁰ Tamtéž, § 61.

Účastníky přestupkového řízení jsou obviněný, dále v případech, kdy se jedná o nárok na náhradu škody nebo nárok na vydání bezdůvodného obohacení, je účastníkem i poškozený a v případech, kdy může být nebo byla zabráněna věc nebo náhradní hodnota, i vlastník této věci.⁷¹ Obviněný je osoba podezřelá z přestupku, v našem případě z pokusu přestupku, a to od okamžiku, kdy vůči ní správní orgán učiní první úkon v řízení.⁷²

4.1 Obecné řízení

Na úvod této kapitoly bych chtěl obecné přestupkové řízení rozdělit do několika etap. Přestupkové řízení můžeme dělit na postup před zahájením řízení, následné zahájení přestupkového řízení, samotný průběh řízení o přestupku a závěrem skončení řízení o přestupku.

V první fázi, tedy před zahájením řízení, se jedná o to, jakým způsobem se správní orgán o přestupku (pokusu přestupku) dozví a jaké pak může, případně musí, činit úkony. Správní orgán podezření ze spáchání přestupku získává z vlastní úřední činnosti, z podnětu fyzických nebo právnických osob, z oznámení správních orgánů, orgánu policie, případně z usnesení o postoupení věci orgánem činným v trestním řízení.⁷³

Přijímání podnětů k zahájení přestupkového řízení se řídí obecným ustanovením § 42 správního řádu. Důležitým institutem v této fázi je tzv. podání vysvětlení. Tento institut slouží správnímu orgánu jako ověření informací získaných z oznámení, vlastních zjištění nebo jiných podnětů. Přestupkový zákon tento institut nijak neupravuje, a proto se použije obecná úprava vysvětlení dle § 137 správního řádu. Jelikož se tímto institutem zasahuje do práv jednotlivce, je potřeba, aby správní orgán dodržel určitý postup. Předvolání k podání vysvětlení musí splňovat určité obsahové náležitosti. V předvolání musí být oznámeno dané osobě, z jakého důvodu se má dostavit, v jaké věci a čeho se má vysvětlení týkat. Rovněž musí být dotyčná osoba poučena o následcích, pokud se k podání vysvětlení nedostaví. Sankcí za nedostavení se bez závažných důvodů, nebo za bezdůvodné odmítnutí podání vysvětlení může být uložení

⁷¹ § 68 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

⁷² Tamtéž, § 69 odst. 1.

⁷³ Prášková. *Nové přestupkové právo*, s. 327.

pořádkové pokuty až do výše 5 000,- Kč. O podání vysvětlení se vyhotovuje záznam, jehož náležitosti určuje ustanovení § 137 odst. 3 správního řádu. Zásadní je, že protokol o podání vysvětlení nemůže sloužit jako důkazní prostředek.⁷⁴ Dalším institutem, který může správní orgán využít je zajištění důkazu, kdy tento musí být užit v souladu s ustanovením § 138 správního řádu. Závěrem v této fázi je potřeba, aby správní orgán zhodnotil získané informace a rozhodl se, zda je účelné řízení o přestupku zahájit, či věc odložit. Ustanovení § 76 uvádí taxativní výčet situací, kdy má správní orgán věc usnesením odložit.

Druhou fází je zahájení řízení. V případě, kdy správní orgán rozhodne, že je účelné řízení zahájit, musí zvolit, jakou formou řízení povede, zda povede příkazní řízení, příkazní řízení na místě atp. Dle ustanovení § 78 odst. 1 přestupkového zákona „*správní orgán zahájí řízení o každém přestupku, který zjistí, a postupuje v řízení z moci úřední*“.⁷⁵ Od zjištění přestupku k zahájení řízení musí orgán přistoupit bezodkladně, nejpozději však ve lhůtě 30 dní, jak vyplývá z ustanovení § 80 odst. 2 správního řádu.

Když přistoupíme k samotnému průběhu řízení, je zcela zásadní zde zmínit ústní jednání. Při ústním projednání přestupku se jedná za účasti obviněného a ideálně i za přítomnosti poškozeného. Při ústním jednání je předestřen a doplněn skutkový stav, provádí se dokazování, objasňují se zjištěné informace a obviněný a poškození mohou uplatňovat svá procesní práva, načež je správním orgánem rozhodnuto o vině a trestu. Samotný charakter ústního jednání pak naplňuje funkce, které jsou iminentní přestupkovému řízení, a těmito jsou zde především funkce preventivní a výchovná. Přestupkový zákon v ustanovení § 43 odst. 2 stanoví, že od uložení trestu lze v přestupkovém řízení upustit, jestliže lze důvodně očekávat, že již samotné projednání věci před správním orgánem postačí k nápravě obviněného pachatele.⁷⁶ Je důležité však zmínit, že správní orgán není povinen ústní jednání nařizovat. Správní orgán má pravomoc ústní jednání nařídit, nicméně správní orgán musí ústní jednání nařídit v případě, kdy o to požádá obviněný nebo poškozený, a je to potřebné k uplatnění jejich práv, jak stanoví ustanovení § 80 přestupkového zákona. Pokud správní orgán přistoupil k ústnímu jednání, je potřeba, aby řádně předvolal účastníky řízení. Předvolání musí být písemné

⁷⁴ Prášková. *Nové přestupkové právo*, s. 327–329.

⁷⁵ § 78 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

⁷⁶ Prášková. *Nové přestupkové právo*, s. 343.

a doručováno do vlastních rukou zpravidla tak, aby bylo zachováno nejméně pět dní před samotným jednáním. Účast na ústním jednání je však právem účastníků řízení, a nikoliv jejich povinností.

Výsledkem přestupkového řízení je rozhodnutí. Samotné rozhodnutí však může mít několik podob. Dle formy můžeme členit rozhodnutí o přestupku na rozhodnutí, příkaz, příkaz na místě a usnesení. Přestupkový zákon neupravuje konkrétní podobu jednotlivých druhů rozhodnutí, ale stanoví, jak se takováto rozhodnutí odchyľují od obecné úpravy správního řádu.⁷⁷ Dle Práškové: „[přestupkový zákon] *podrobně upravuje důvody a formu rozhodnutí o zastavení řízení, náležitosti výrokové části rozhodnutí o přestupku, kterým se obviněný stává vinným, resp. se schvaluje dohoda o narovnání. Odchyľně od obecné právní úpravy stanoví lhůtu pro vydání rozhodnutí o přestupku (§ 94). Pokud nelze rozhodnutí vydat bezodkladně, vydá je správní orgán nejpozději do 60 dnů ode dne zahájení řízení. Tím zákonodárce potvrzuje, že považuje řízení o přestupcích za náročné, vyžadující odpovídající čas na řádné provedení řízení a vydání rozhodnutí. Pokud by bylo rozhodnutí o přestupku doručováno veřejnou vyhláškou, platí ustanovení § 66 přestupkového zákona, podle kterého postupuje správní orgán tak, že na úřední desku vyvěsí pouze oznámení o možnosti převzít doručenou písemnost.*“⁷⁸

Z hlediska formálních náležitostí rozhodnutí musí obsahovat výrokovou část, odůvodnění a poučení o opravných prostředcích (§ 68 odst. 1 správního řádu). V úvodu rozhodnutí musí být uvedeno, o jaký druh rozhodnutí se jedná, označení správního orgánu, který toto rozhodnutí vydal, označení účastníků řízení a následně výrokovou část, přičemž dle § 68 odst. 2 správního řádu se ve výrokové části uvede lhůta ke splnění ukládané povinnosti a může obsahovat jeden nebo více výroků. Následně musí rozhodnutí obsahovat odůvodnění, kde správní orgán uvede důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení, a jak se správní orgán vypořádal s návrhy, námitkami a vyjádřeními účastníků k podkladům rozhodnutí. Závěrem rozhodnutí je poučení, kde správní orgán uvede, zda je možné podat proti tomuto rozhodnutí opravných prostředků, v jaké lhůtě, od kterého dne se tato lhůta počítá, který správní orgán o odvolání rozhoduje a u kterého správního orgánu se odvolání podává.

⁷⁷ Prášková. *Nové přestupkové právo*, s. 370.

⁷⁸ Tamtéž, s. 370.

V případě, že odvolání proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek, musí tak být uvedeno v poučení.⁷⁹

Oproti těmto základním náležitostem přestupkový zákon v ustanovení § 93 uvádí, že ve výrokové části rozhodnutí o přestupku, kterým je obviněný uznán vinným, musí být navíc uveden popis skutku s označením místa, času a způsobu jeho spáchání, jeho právní kvalifikace, vyslovení viny obviněného, forma zavinění, druh a výměra správního trestu, výrok o započtení doby, po kterou obviněný na základě úředního opatření učiněného v souvislosti s projednávaným přestupkem již nesměl činnost vykonávat, do doby zákazu činnosti a výrok o náhradě nákladů řízení. Obdobně je tomu tak i v případě výrokové části rozhodnutí o schválení dohody o narovnání, kdy správní orgán zejména uvede výrok o schválení dohody o narovnání, její obsah zahrnující výši nahrazené škody nebo výši vydaného bezdůvodného obohacení, popřípadě způsob jiného odčinění škody nebo bezdůvodného obohacení vzniklých přestupkem a výrok o zastavení řízení.⁸⁰

4.2 Zvláštní druhy řízení

Prvním tzv. zvláštním řízením je společné řízení. V případech, kdy se podezřelý dopustil více přestupků, kdy porušil právní povinnosti vyskytující se ve stejné oblasti veřejné správy, a pokud je k jejich projednání příslušný jeden správní orgán, projednají se tyto přestupky ve společném řízení. Stejně tak se ve společném řízení projednají i přestupky více podezřelých, pokud spolu souvisejí. Naopak ve společném řízení se neprojedná přestupek, který byl spáchán až po zahájení řízení o jiném přestupku. V určitých případech, zpravidla pokud to urychlí řízení, lze usnesením vyloučit přestupek ze společného řízení a vést o něm řízení samostatně.^{81,82}

Druhým zvláštním druhem řízení je řízení o náhradě škody a vydání bezdůvodného obohacení. V případě, že poškozený uplatnil nárok na náhradu škody nebo na vydání bezdůvodného obohacení v řízení o přestupku nebo v předcházejícím trestním řízení, pak zákon ukládá

⁷⁹ § 68 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁰ § 93 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

⁸¹ Prášková. *Nové přestupkové právo*, s. 383.

⁸² § 88 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

správnímu orgánu povinnost, aby „působil“ na obviněného, aby dobrovolně tuto škodu způsobenou spácháním přestupku nahradil nebo aby vydal bezdůvodné obohacení. V případě že obviněný škodu způsobenou spácháním přestupku dobrovolně nezaplátil nebo nevydal bezdůvodné obohacení a výše této škody nebo bezdůvodného obohacení byla spolehlivě zjištěna, pak správní orgán uloží obviněnému povinnost tak učinit. Pokud výše škody nebo bezdůvodného obohacení nebyla spolehlivě zjištěna, nebo pokud by to vedlo ke značným průtahům v řízení, správní orgán nárok nepřizná a odkáže na soudní řízení nebo řízení před jiným orgánem veřejné moci. Správní orgán může také přiznat pouze část uplatněného nároku a ve zbytku odkázat na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Nutno podotknout, že poškozený musí uplatnit nárok na náhradu škody nebo na vydání bezdůvodného obohacení včas, jinak správní orgán nemůže o nároku rozhodnout a usnesením odkáže na soud nebo jiný orgán veřejné moci.^{83,84}

Dalším druhem zvláštního řízení je příkazní řízení. Přestupkový zákon umožňuje správnímu orgánu rozhodnout o přestupku příkazem, avšak uvádí i taxativní výčet situací, za kterých toto možné není. Jedná se o řízení zahájené se souhlasem osoby přímo postižené spácháním přestupku, řízení o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení a o případy ukládání správního trestu mladistvému nebo osobě s omezenou svéprávností s výjimkou ukládání pokuty příkazem na místě. Příkazem může správní orgán uložit správní trest napomenutí, pokuty, zákazu činnosti, nebo propadnutí věci nebo náhradní hodnoty. Proti příkazu lze jako prostředek obrany podat odpor. Pokud byl proti příkazu podán odpor, nemůže správní orgán uložit obviněnému v řízení jiný druh správního trestu s výjimkou napomenutí nebo vyšší výměry správního trestu, než mu bylo uloženo příkazem. Správní orgán však může v řízení změnit právní kvalifikaci skutku, a pak není tímto příkazem vázán.^{85,86}

Dále přestupkový zákon umožňuje správnímu orgánu uložit pokutu příkazem na místě, a to v případě že nestačí domluva a obviněný (event. osoba za něj jednající) souhlasí se zjištěným stavem věci, s právní kvalifikací skutku, s uložením pokuty a její výší. Příkazem na místě je možné

⁸³ Prášková. *Nové přestupkové právo*, s. 389.

⁸⁴ § 89 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

⁸⁵ Prášková. *Nové přestupkové právo*, s. 395.

⁸⁶ § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

uložit pokutu v maximální výši 10 000 Kč a mladistvému v maximální výši 2 500 Kč (v případě, že se nejedná o podnikající fyzickou osobou). Uložit pokutu příkazem na místě umožňuje přestupkový zákon nejen příslušnému správnímu orgánu, ale v případě, že se jedná o přestupek spadající do působnosti daného orgánu (o které přestupky se jedná stanoví ustanovení § 91 odst. 2 přestupkového zákona), i orgán Policie České republiky, orgán Vojenské policie, orgán státní báňské správy, orgán inspekce práce a strážník obecní policie.^{87,88}

Je-li příkazem na místě ukládána pokuta nebo peněžitá záruka za splnění povinnosti, je správní orgán povinen obviněnému předat příkazový blok. Podpisem příkazového bloku obviněným se příkaz na místě stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím správního orgánu. Zákonnými náležitostmi příkazového bloku jsou: identifikační údaje obviněného, jeho podpis, popis skutku s označením místa, času a způsobu jeho spáchání nebo v případě záruky za splnění povinnosti popis skutkových zjištění, právní kvalifikace skutku včetně zavinění a ustanovení právního předpisu, na jehož základě je povinnost ukládána, výše uložené pokuty nebo záruky za splnění povinnosti, identifikační údaje správního orgánu a oprávněné úřední osoby, její podpis, datum a místo vydání příkazového bloku a především poučení, že podpisem obviněného se příkazový blok stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím.^{89,90}

4.3 Dokazování

Jako zcela zásadní vzhledem k pojetí této práce vnímám složku průběhu řízení, kterou je dokazování, neboť dle mého názoru právě na dokazování tzv. „pohoří“ většina řízení o pokusu přestupku. Domnívám se, že dokazování je obecně jak v trestním řízení, tak v přestupkovém řízení velice obtížné a v případě, kdy samotný přestupek nebyl dokonán, může správní orgán pracovat pouze s velice omezeným množstvím důkazů.

Nejdříve tedy obecně k dokazování. Úkolem dokazování je prokázání, zda se vůbec přestupek stal, zda byl spáchán obviněným, zda naplňuje znaky skutkové podstaty přestupku (eventuálně pokusu

⁸⁷ Prášková. *Nové přestupkové právo*, s. 401.

⁸⁸ § 91 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

⁸⁹ Prášková. *Nové přestupkové právo*, s. 401.

⁹⁰ § 92 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

přestupku), dále také okolností, za jakých byl přestupek spáchán, zda zde existují okolnosti vylučující protiprávnost, a další věcné otázky, jako např. jaká je výše způsobené škody. Nesmíme však zapomenout ani na to, že předmětem dokazování je také to, zda je dotyčný správní orgán pravomocný ve věci rozhodovat. V rámci dokazování se aplikuje několik zásad. Těmito zásadami je zejména zásada materiální pravdy, která je obsažena v ustanovení § 3 správního řádu, tedy že: „*správní orgán postupuje tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti*“⁹¹, dále se jedná o zásadu vyšetřovací, která znamená, že správní orgán je povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch obviněného,⁹² jak vyplývá z ustanovení § 50 odst. 3 správního řádu. Podstatnými zásadami, které nesmíme opomenout jsou zásada presumpce nevinny (o které již bylo pojednáno výše) a zásada volného hodnocení důkazů, která vyplývá z ustanovení § 50 odst. 4 správního řádu, který říká, že „*pokud zákon nestanoví, že některý podklad je pro správní orgán závazný, hodnotí správní orgán podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci.*“⁹³

Dokazování však není povinnou náležitostí každého přestupkového řízení. Např. v příkazním řízení nebo v případě vydání příkazu na místě nepřichází dokazování v úvahu. Dokazování probíhá při ústním jednání nebo mimo něj. Pokud však zákon stanoví, že je ústní jednání povinné, pak dle Nejvyššího správního soudu dokazování mimo toto ústní jednání nelze provádět.⁹⁴ Při dokazování se postupuje podle obecných ustanovení § 51 a násl. správního řádu, nicméně přestupkový zákon uvádí několik odchylek od této obecné právní úpravy. Dle ustanovení § 82 přestupkového zákona může správní orgán provést výslech obviněného v případě, že je to nezbytné k uplatnění jeho práv a klade na takový výslech stejné podmínky, jako na výslech svědka dle správního řádu. Obviněný má právo nevypovídat a správní orgán ho nesmí nutit k výpovědi nebo k doznání. Obviněný musí být řádně před výslechem poučen o právu nevypovídat. Účastníci tohoto řízení mají právo klást si otázky sobě navzájem, svědkům a znalcům.⁹⁵

⁹¹ § 3 správního řádu.

⁹² Tamtéž, § 50 odst. 3.

⁹³ Tamtéž, § 50 odst. 4.

⁹⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2009, sp. zn. 2 As 60/2008.

⁹⁵ § 82 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

Jak již bylo řečeno, správní orgán musí nade vší pochybnost prokázat, že se daný skutek stal, v opačném případě se aplikuje zásada *in dubio pro reo*. Je nutné si však uvědomit i to, že správní orgán nemá pouze povinnost prokázat, že se stal daný skutek, ale pokud se jedná o pokus přestupku, který je v případě fyzických osob trestný jen za předpokladu úmyslného zavinění, i právě tuto skutečnost, tedy úmysl pachatele.

To vede k otázce, jak bude správní orgán prokazovat úmysl pachatele, když k dokonání přestupku ani nedojde a poškození zájmu chráněného zákonem se neprojeví navenek? Jakým způsobem správní orgán zjistí, čeho chtěl údajný pachatel ve skutečnosti dosáhnout? V úvahu přichází doznání pachatele, zejména v případě, kdy je situace řešena příkazem na místě, kdy žádné dokazování není ani potřeba. Ale co v případě, kdy se pachatel brání, skutkový stav rozporuje a úmysl jednoznačně popírá? Úmysl pachatele pak bude zcela zřejmě velice obtížné prokazovat.

Takový závěr mě vede k otázce, zda je zde nějaká možnost, jak těmto pochybnostem předejít, a tím i lépe tyto situace právně upravit v zákoně, tedy zda lze právní úpravu, *de lege ferenda*, pojmout jinak a lépe? Domnívám se, že právní úprava je zcela postačující a nevidím způsob, jak komplikacím ohledně prokazování úmyslu předejít. Nutno podotknout, že dle mého názoru je lépe nepotrestat vinného z pokusu přestupku, pokud správní orgán nemá nade vší pochybnost jeho úmysl za prokázaný, než potrestat nevinného. Byť v případě pokusu přestupku společenská škodlivost nedosahuje takové míry a škoda je často minimální, uložení sankce může mít pro danou osobu dalekosáhlé důsledky, jelikož dochází k omezení určitých práv jedince. Nemyslím si, že je zde na místě změna zákona v neprospěch obviněných.

5 Dopad úpravy pokusu přestupku na praxi

Nyní přistoupím k vlastnímu hodnocení nové právní úpravy pokusu přestupku včetně její aktuální potřebnosti v praxi. Za tímto účelem jsem rovněž oslovil správní orgány k poskytnutí obrazných informací o statistických páchání pokusu přestupku. V této kapitole však uvedu také závěry vyvozené z rešerše judikatury.

5.1 Potřebnost právní úpravy pokusu přestupku

Jak již bylo zmíněno v průběhu práce, dle důvodové zprávy bylo úmyslem zákonodárce upravit v novém přestupkovém zákoně z vývojových stadií přestupku pouze pokus přestupku. K sankcionování přípravy přestupku se nepřistoupilo, neboť by to bylo neefektivní vzhledem k povaze přestupků jako protiprávních jednání nižší společenské škodlivosti a závažnosti oproti trestným činům. Zákonodárce přistoupil k oddělení znaků skutkové podstaty pokusu přestupku u fyzických osob od osob právnických a fyzických podnikajících, neboť u právnické a podnikající fyzické osoby se odpovědnost za přestupek posuzuje bez ohledu na zavinění, a proto není úmysl vyžadován ani u pokusu přestupku.⁹⁶

Důvodová zpráva uvádí, že „*smyslem ustanovení o pokusu je trestat jednání, jehož protiprávnost spočívá již v samotném ohrožení, tedy ve stavu hrozícím poruchou právem chráněného zájmu (výkon veřejné správy a jiné společenské hodnoty), a nikoliv až ve stavu porušujícím právem chráněný zájem. Úprava vychází ze skutečnosti, že ohrožení v sobě nemusí automaticky zahrnovat poruchu, zatímco porucha v sobě prakticky vždy zahrnuje též ohrožení. Je tedy žádoucí, aby přestupek ohrožující právem chráněný zájem byl trestný již ve stadiu pokusu. Tím, že nedošlo k zákonem předpokládanému následku jednání pachatele přestupku, není obecně snížena škodlivost takového činu, neboť skutečnost, že k ohrožení či poškození chráněného zájmu nedošlo, není vždy jen zásluhou pachatele přestupku, ale může to být výsledkem působení rozličných okolností mimo vůli pachatele.*“⁹⁷

⁹⁶ Vláda. Důvodová zpráva k zákonu č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, č. 250/2016 Dz [online].

⁹⁷ Tamtéž.

Zákonodárce dle mého názoru rozumně přistoupil ke koncepci právní úpravy takovým způsobem, že pokus přestupku není obecně trestným, nýbrž jen v případech, kdy tak stanoví zákon. Zákonodárce tak zvolil způsob úpravy odpovídající principu ultima ratio. Své rozhodnutí zákonodárce opírá o argumentaci, že při konstrukci skutkových podstat ve zvláštních zákonech se s trestností pokusu přestupku až na výjimky nepočítalo a bylo by tedy nepřiměřené, aby byly podmínky odpovědnosti prostřednictvím obecné úpravy nového přestupkového zákona rozšiřovány. Nechává se tak prostor zakotvení trestnosti pokusu u jednotlivých přestupků. Zákonodárce rovněž cítil potřebu právně zakotvit specifická kritéria pro stanovení druhu a výměry správního trestu za pokus přestupku jako obecné zásady ukládání správních trestů, což hodnotím velice kladně. V novém přestupkovém zákoně je rovněž upravena i situace, kdy pachatel sám dobrovolně upustí od dokonání přestupku a odstraní nebezpečí, které jeho jednáním hrozilo chráněnému zájmu, tedy zamezí následku svého protiprávního činu. Zákon pak na toto reaguje takovým způsobem, že stanoví, že tím odpovědnost pachatele za pokus přestupku zanikne. Zákon nicméně upravuje i určité situace, kdy i přes takové jednání pachatele jeho odpovědnost za pokus přestupku nezanikne, a to např. v případě, kdy byl pachatel přestupku přistižen při činu a od dalšího jednání upustil proto, že se obával odhalení.⁹⁸

S ohledem na situaci, kdy novelizace trestního zákoníku obecně zvyšuje hranici výše škody nikoli nepatrné, kdy se už jedná o trestný čin, na 10 000 Kč, má tato změna značný dopad i na pokus přestupku a jeho úprava je důležitější než dříve. Je potřeba si uvědomit, že částka 10 000 Kč je částkou poměrně vysokou. Pro podporu svého tvrzení si zde dovoluji uvést příklad. U krádeže, která je přestupkem majetkovým, zákon výslovně stanovuje i její pokus za trestný v ustanovení § 8 zákona o některých přestupcích. Může se stát, že určitá osoba bude chtít ukrást věc třeba v obchodě s elektronikou, jejíž hodnota však nebude dosahovat částky 10 000 Kč, ale pouze částky 9 990 Kč, což je dle mého názoru částka nezanedbatelná pro většinu střední třídy, nicméně toto jednání nebude možné klasifikovat jako trestný čin. Danou osobu však při činu přistihne prodavač, a pachatel tedy nedokoná ani přestupek. V případě, kdy by pokus přestupku krádeže nebyl stanoven jako trestný, pachateli by za jeho jednání nehrozil žádný postih, byť dané jednání je možné

⁹⁸ Vláda. *Důvodová zpráva k zákonu č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, č. 250/2016 Dz* [online].

vnímat jako společensky škodlivé. V důsledku zvýšení hranice škody pro kriminalizaci činů dle trestního zákoníku bude tedy třeba řešit více případů škodlivých jednání, a to i ve stádiu pokusu, právě v rámci přestupkového řízení. Nutné je však uvést, že zde se příliš neprojeví změna nastavená novým přestupkovým zákonem, jelikož již v zákoně č. 200/1990 Sb., o přestupcích, bylo stanoveno v § 50, že přestupku se dopustí i ten, kdo se o krádež pokusí.

5.2 Reálný dopad nové úpravy pokusu přestupku

Za účelem zjištění reálného využití a dopadu na praxi jsem se rozhodl využít práva na informace a v souladu se zákonem č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, a požádal jsem nejdříve Policii České republiky o sdělení následujících informací:

- Kolikrát byl kdokoliv obviněn z pokusu přestupku před 1. 7. 2017. (pokud možno alespoň 3 roky před tímto datem)
- Kolikrát byl kdokoliv shledán odpovědným z pokusu přestupku před 1. 7. 2017. (pokud možno alespoň 3 roky před tímto datem)
- Kolikrát byl kdokoliv obviněn z pokusu přestupku od 1. 7. 2017 do současnosti.
- Kolikrát byl kdokoliv shledán odpovědným z pokusu přestupku od 1. 7. 2017 do současnosti.

Žádost o tyto informace jsem směřoval nejdříve k Policii České republiky, neboť se jedná o orgán, který má pravomoc uložit pokutu na místě dle § 91 odst. 2 písm. a) přestupkového zákona, což se domnívám, že je nejčastější způsob řešení právě pokusu přestupku u přestupků proti majetku. Dle mého názoru jsou přestupky proti majetku nejčastějšími přestupky páchanými ve fázi pokusu.

Policie České republiky v odpovědi na žádost o informace konstatovala, že přestupková jednání statisticky neeviduje. „Z dostupných informačních systémů, ve kterých dochází k dokumentaci těchto jednání (informační systém ETR, respektive informační systém Centrální databáze objektů – „IS CDO“), je možné sumarizovat počet spisového materiálu označeného zkratkou jednacního protokolu "PŘ", strukturovaná položka vývojové stádium (pokus, příprava, dokonání čin) však není povinnou položkou jednacního protokolu. K vývojovému stadiu je nutné přihlížet pouze ve vztahu ke konkrétnímu trestnímu nebo přestupkovému jednání a

*statisticky (zejména u přestupkového jednání) není pro činnost Policie České republiky významné.*⁹⁹

Dále uvádí, že „za požadované období se v IS CDO vyskytuje několik set tisíc spisů, u kterých není tato položka vyplněna a není tedy možné automatizovaně požadované údaje získat. [...] Požadované informace mohou být součástí jednotlivých (přestupkových) spisů/záznamů vedených povinným subjektem v jednotlivých letech. Pro vyřízení žádosti by bylo nutné tato data nově vytvořit analýzou jednotlivých spisů, ve kterých jsou informace roztroušeny, a to na jednotlivých útvarech Policie České republiky.“¹⁰⁰

Následně jsem se stejnou žádostí o informace obrátil na Magistrát města Brna, správní oddělení odboru vnitřních věcí, které dle webových stránek mělo být příslušné k poskytování informací o přestupkových řízeních, jakožto odvolací orgán vůči orgánům městských částí, a zároveň také na Úřad městské části města Brna Brno – Královo pole (dále také jen „Úřad“), jakožto na prvostupňový správní orgán příslušný k projednání přestupků v jeho působnosti. Pouze na Brno jsem se zaměřil z toho důvodu, že v Brně, konkrétně v této oblasti, žiji a předpokládal jsem, že z této oblasti by mohl být dostatečně reprezentativní vzorek. Magistrát města Brna mi obratem sdělil, že: „Odbor vnitřních věcí Magistrátu města Brna neřešil v letech 2015 až 2020 žádné přestupky, kterých by se měl pachatel dopustit ve stádiu pokusu, a to ani v odvolacím řízení.“¹⁰¹

Úřad na můj dopis s žádostí o informace odpověděl tak, že „statistiky pokusu o přestupek za [...] období od 1. 7. 2017, od kdy je pokus přestupku trestný, běžně nenevidují.“¹⁰² A že: „tyto informace lze dohledat z části v informačním systému a následně mechanickým vyhledáváním v jednotlivých dokumentech spisu,“¹⁰³ avšak s tímto jsou spojeny náklady na poskytnutí informací, které Úřad vyčíslil částkou 11 440 Kč. Následně v druhém dopise uvádí Úřad následující: „K bodu 1 – 2. Vaší žádosti si Vás dovoluujeme informovat, že před 1. 7. 2017 nebyl pokus přestupku trestný. Teprve zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v platném znění, upravuje pokus přestupku.“¹⁰⁴

⁹⁹ Příloha A.

¹⁰⁰ Tamtéž.

¹⁰¹ Příloha B.

¹⁰² Příloha C.

¹⁰³ Tamtéž.

¹⁰⁴ Příloha D.

S názorem Úřadu nemohu souhlasit, když dle starého přestupkového zákona, tedy účinného před datem 1. 7. 2017, je upraven i pokus přestupku, a to tak, že dle ustanovení § 50, kdy se jedná o přestupky proti majetku, je v odst. 3 stanoveno, že „*přestupku se dopustí i ten, kdo se o jednání uvedené v odstavci 1 pokusí,*“ kdy jednáním dle odst. 1 je míněno způsobení škody na cizím majetku krádeží, zpronevěrou, podvodem a zničením nebo poškozením věci. Sdělení Úřadu, že pokus přestupku nebyl trestný před účinností nového přestupkového zákona mě vede k názoru, že panuje značná neznalost správních orgánů. Z tohoto je však také možné vyvozovat, že znalost právní úpravy přestupku ve fázi pokusu není pro správní orgán podstatná, jelikož zřejmě nebylo třeba pokus přestupku projednávat, a správní orgán tedy toto neřešil, a možná v současnosti i příliš často neřeší. Tento názor samozřejmě nelze zcela generalizovat.

Dalším bodem, nad kterým je potřeba se pozastavit, je evidování takových skutečností. Rejstřík trestů v České republice vede evidenci trestných činů a přestupků. Dle ustanovení § 2 zákona č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, vede Rejstřík trestů evidenci osob, které byly pravomocně uznány vinnými spácháním přestupku (pokud tak stanoví zvláštní právní předpis) a osob uvedených v § 4 odst. 5 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, které byly pravomocně uznány vinnými spácháním jednání majícího znaky takového přestupku.¹⁰⁵

Co se týká obsahu zápisů do evidence, dle ustanovení § 16i se v evidenci přestupků evidují údaje o rozhodnutí o přestupku nebo o jednání majícím znaky přestupku (dále jen „přestupek“): osobní údaje pachatele, právní kvalifikaci přestupku, včetně formy zavinění, druh a výměru správního trestu, popřípadě ochranného opatření, bylo-li uloženo, anebo údaj o podmíněném upuštění od uložení správního trestu nebo o upuštění od uložení správního trestu, údaje o výkonu správního trestu zákazu činnosti, pokud byl uložen, identifikace správního orgánu, který přestupek projednal, číslo jednacích rozhodnutí o přestupku, datum jeho vydání a nabytí právní moci, identifikace správního orgánu a oprávněné úřední osoby, která vydala příkazový blok, datum vydání a evidenční číslo příkazového bloku, údaje o případném přezkumném řízení, obnově řízení a soudním rozhodnutí o žalobě proti rozhodnutí o přestupku a identifikace

¹⁰⁵ § 2 zákona č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů.

úřední osoby, která zápis do evidence přestupků provedla.¹⁰⁶ Není zde tedy jako povinná stanovena evidence vývojového stádia přestupku.

Pokud se zaměříme pouze na pokus přestupku, myslím si, že orientace a dohledávání případů spáchání pokusu přestupků bude v této evidenci velice obtížné. Při spáchání pokusu přestupku je míra společenské škodlivosti oproti samotnému přestupku, nebo vůči trestnému činu, velice malá, v některých případech i relativně zanedbatelná. Domnívám se, že by zde měl být zájem státu na sledování těchto údajů a na zcela jistém rozlišování mezi pachateli pokusu přestupku, přestupku, pokusu trestného činu či trestného činu. Za zajímavou považuji skutečnost, že dle vyjádření Policie ČR je možné v informačním systému ETŘ evidovat vývojové stádium, avšak evidování této okolnosti není povinnou položkou.¹⁰⁷ Dle mého názoru je tedy využití evidence vývojového stádia relativně nulové, jelikož zákonodárce nemá zájem na uložení povinnosti zapisovat informace o vývojovém stádiu a zároveň se nedá očekávat, že by tak činil orgán z vlastní iniciativy.

5.3 Judikatura

Dále jsem se rozhodl doplnit práci o závěry vyvozené z rešerše judikatury vztahující se k pokusu přestupku.

Nejprve bych chtěl zmínit rozsudek, který se vztahuje k institutu pokusu přestupku tak, jak byl vnímán před účinností nového přestupkového zákona. Jedná se o rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 6. 2006, č. j. 2 As 26/2005 – 69, kdy Nejvyšší správní soud potvrdil rozsudek Krajského soudu v Brně, který konstatoval, že: „*v daném případě se jednalo o přestupek podle § 50 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích [zákon č. 200/1990 Sb.], na jehož použití nepřímo odkazuje § 32 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. Podle tohoto ustanovení zákona o přestupcích je skutková podstata přestupku proti majetku naplněna již ve fázi pokusu.*“¹⁰⁸ Toto rozhodnutí potvrzuje fakt, že při nabytí účinnosti nového přestupkového zákona došlo ke změně nazírání na tento institut. I dříve bylo trestné jednání, kterým se pachatel dopustil nedokonaného majetkového přestupku, nicméně na toto se co do odpovědnosti nahlíželo stejně jako

¹⁰⁶ § 16i zákona o Rejstříku trestů.

¹⁰⁷ Příloha A.

¹⁰⁸ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 6. 2006, č. j. 2 As 26/2005–69.

na dokonany čin. Dle současné úpravy jsou tato dvě vývojová stádia zřetelněji odlišena.

Za zcela zásadní považuji rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2007, č. j. 3 As 58/2005-70, publikovaný ve Sbírce rozhodnutí pod číslem 2379/2007. Nejvyšší správní soud se v tomto rozsudku zabýval naplněním znaků skutkové podstaty pokusu přestupku krádeže.

Dle ustanovení § 50 odst. 1 a 3 starého přestupkového zákona (zákon č. 200/1990 Sb.) se pokusu přestupku dopustil ten, kdo úmyslně způsobí škodu na cizím majetku krádeží, zpronevěrou, podvodem a zničením nebo poškozením věci z takového majetku.¹⁰⁹ Nejvyšší správní soud uvedl, že skutková podstata § 50 starého přestupkového zákona se vztahuje na každý majetek, který je chráněn před úmyslným poškozením. Jedním z druhů jednání naplňujících uvedenou skutkovou podstatu je krádež, a podle tohoto ustanovení starého přestupkového zákona lze projednat a sankcionovat i pokus o krádež, o kterou se v daném případě jednalo.¹¹⁰ Nejvyšší správní soud následně konstatoval, že „*pokusem lze pak rozumět jednání porušující nebo ohrožující zájem společnosti, které bezprostředně směřuje k dokonání přestupku a jehož se pachatel dopustil v úmyslu spáchat přestupek, jestliže k jeho dokonání nedošlo.*“¹¹¹

Při aplikaci výše uvedeného na danou situaci Nejvyšší správní soud dodal, že k naplnění skutkové podstaty přestupku krádeže ve formě pokusu nemůže dojít při výběru zboží v prodejně, nýbrž až tím, že obviněný projeví úmysl pronést zboží skrytě bez zaplacení prostorem, ve kterém se realizuje platba kupní ceny vybraného zboží (pokladnou), přičemž v dokončení tohoto jednání je mu zabráněno.¹¹²

Dále považuji za nutné zmínit, že Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 31. 7. 2018, č. j. 4 A 44/2015 – 48, obsáhlým způsobem provedl srovnání institutu pokusu přestupku stávající právní úpravy nového přestupkového zákona s předešlou právní úpravou a také s institutem pokusu v trestním právu: „*Zákon o přestupcích účinný do 30. 6. 2017 institut pokusu přestupku neupravoval (na rozdíl od zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky, který tento institut zakotvil v § 6). Co se týče právní úpravy obsažené v již zrušeném zákoně o přestupcích [...] bylo*

¹⁰⁹ § 50 odst. 1 a 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

¹¹⁰ Rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 As 58/2005-70.

¹¹¹ Tamtéž.

¹¹² Tamtéž.

stanoveno, že přestupku se dopustí ten, kdo úmyslně způsobí škodu na cizím majetku krádeží, zpronevěrou, podvodem nebo zničením či poškozením věci z takového majetku, nebo se o takové jednání pokusí. V žádném jiném ustanovení nebyla trestnost pokusu zakotvena. Zároveň v žádném ustanovení zákona o přestupcích nebylo stanoveno pravidlo obdobné právní úpravě, jež má své místo v trestním právu, kde platí, že trestnost pokusu trestného činu je dána vždy (srov. § 21 odst. 2 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, v němž je bez dalšího stanoveno, že pokus trestného činu je trestný podle trestní sazby stanovené na dokonání trestný čin). U odpovědnosti za přestupky naopak platí, že aby byla dána trestnost pokusu, musí tak výslovně stanovit zákon. Tento princip je ostatně výslovně zakotven v nové právní úpravě, srov. § 6 odst. 3 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky, kde je stanoveno, že pokus přestupku je trestný, pokud tak stanoví zákon, a to stejně jako dokonání přestupku.¹¹³ Městský soud v Praze tak dospěl k závěru, že: „sankcionováním za pokus přestupku dle § 23 odst. 1 písm. i) zákona o přestupcích [zákon č. 200/1990 Sb.] tak je uplatňován extenzivní výklad normy hmotného práva, který je jak v trestním právu, tak i v oblasti správního trestání nepřípustný.“¹¹⁴

K problematice pokusu přestupku se vyjadřoval i Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 15. 1. 2021, sp. zn. 31 A 1/2020. V dané situaci žalobce (pachatel) argumentuje tím, že daný přestupek nespáchal, a dokonce nemohl spáchat ani pokus takového přestupku. Soud konstatoval, že: „z rozhodnutí správních orgánů prvního i druhého stupně je zřejmé, že přestupek byl spáchán v nedbalostní formě zavinění.“¹¹⁵ Tedy, že má za to, že přestupek byl dokonán. Mimo to se však potřeboval vypořádat i s otázkou zavinění pokusu přestupku a uvedl, že: „znaky pokusu, jako vývojového stádia přestupku, lze však naplnit pouze v případě, kdy je zavinění hodnoceno jako úmyslné. Pokus nedbalostního přestupku tedy není možný.“¹¹⁶

Z provedené rešerše lze vyvodit, že institut pokus přestupku není příliš často řešen v rámci soudního řízení, a to zvláště ne před Nejvyšším správním soudem, který by k tomuto poskytl výkladové stanovisko.

¹¹³ Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 31. 7. 2018, č. j. 4 A 44/2015–48.

¹¹⁴ Tamtéž.

¹¹⁵ Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 15. 1. 2021, sp. zn. 31 A 1/2020.

¹¹⁶ Tamtéž.

5.4 Vlastní hodnocení nové úpravy

Závěrem této kapitoly bych chtěl shrnout své názory na institut pokusu přestupku ve světle novelizace přestupkového zákona. Při hodnocení nové právní úpravy pokusu přestupku jsem se zaměřil na hledisko rigidity a flexibility zákona. Obecně jsem zastávce toho názoru, že by zákonem mělo být upraveno, pokud možno co nejvíce věcí, a správním orgánům, soudům atd. by mělo být ponecháno co nejméně volnosti. Takovou právní úpravu mám spojenou s vysokou právní jistotou. Hranicí je však až nesmyslná rigidita a nemožnost adekvátní změny zákona v požadovaném čase. S ohledem na novou úpravu přestupkového zákona si myslím, že ohledně pokusu přestupku, byl krok učiněný zákonodárcem zcela v pořádku, protože nijak neovlivňuje flexibilitu zákona a dává adresátům normy vyšší právní jistotu. Navíc si myslím, že správně reflektuje potřeby společnosti, tedy pokud dochází k zákonné úpravě institutů, které zákonodárce používá a nová právní úprava je tak volnější vůči pachateli v praxi. Pro vysvětlení, proč si myslím, že se nyní hodnotí pokus přestupku volněji, je nutno uvést, že původně byl pokus taktéž trestný, ale ve smyslu, že už pokus se považoval jakoby za dokonáný přestupek (např. přestupek krádeže podle starého přestupkového zákona), ale nyní se pokus zohledňuje jako fáze páchaní přestupku a zohledňuje se výrazněji skutečnost, že nebyl přestupek dokonán. Pokus přestupku má navíc i určeny znaky vzniku odpovědnosti a zásadním je, že pokus přestupku může fyzická osoba spáchat pouze úmyslným jednáním. Jako pozitivní přínos nové úpravy vnímám rovněž možnost správního orgánu v rámci jeho diskreční pravomoci uložit pokutu pod spodní hranici stanovenou zákonem.

Můj názor na novelu je pozitivní. Na otázku, zda byla novela přestupkového zákona z pohledu úpravy institutu pokusu přestupku potřeba, bych odpověděl, že si nemyslím, že to bylo nezbytně nutné, ale z mého pohledu je to vítané. Nicméně reálný dopad v praxi si myslím, že je relativně nulový, ať již z důvodu problematického dokazování či nedostatku znalosti správních orgánů, a navíc se pokus přestupku přehledně nikde neneviduje. Nynější úprava institutu pokusu přestupku je příznivější pro pachatele, ale kvůli možné neznalosti správních orgánů je pravděpodobně potřeba větší obezřetnosti a znalosti práva právě na straně pachatele.

6 Závěr

V této práci jsem se zabýval institutem pokusu přestupku, kdy tento byl upraven v zákoně č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Nejdříve jsem se zabýval pojmem správního trestání, jeho prameny, správními delikty a následně přestupky. Vysvětlil jsem pojem pokusu přestupku a provedl jsem srovnání tohoto institutu ve správním právu, resp. v přestupkovém řízení, a v trestním právu. Důležitou kapitolou je také odpovědnost za pokus přestupku a zánik takové odpovědnosti. Od této části jsem se přesunul k obecnému pojetí správního trestání a jeho základním zásadám, kdy jsem se zaměřil především na ty z nich, které se budou aplikovat, dle mého názoru, zejména právě na pokus přestupku a zabýval jsem se správními tresty. Dále jsem se zabýval správním řízením, a to nejdříve obecně a následně jsem se věnoval i jednotlivým zvláštním řízením. Zaměřil jsem se zejména na dokazování v přestupkovém řízení, neboť právě zde spatřuji největší úskalí při prokazování vzniku odpovědnosti za pokus přestupku. Závěrečnou kapitolu jsem věnoval aplikaci tohoto institutu na praxi. Nejdříve jsem rekapituloval, jaký byl cíl zákonodárce při kodifikaci tohoto institutu a následně jsem se zabýval příslušnou judikaturou. S cílem zjištění reálného dopadu úpravy pokusu přestupku jsem požádal několik správních orgánů (Policie České republiky, Magistrát města Brna a Úřad městské části města Brna Brno – Královo pole) o poskytnutí informací o statistikách obviněných a shledaných odpovědnými z pokusu přestupku před a po datu účinnosti nového přestupkového zákona, tedy před a po datu 1. 7. 2017. V poslední kapitole této práce jsem vyjádřil své názory na právní úpravu pokusu přestupku v novém přestupkovém zákoně.

Domnívám se, že cíl práce jsem naplnil. Hypotézu stanovenou na počátku práce jsem, dle mého názoru, potvrdil. Přínosem této práce by mělo být zejména to, abychom si uvědomili, že institut pokusu přestupku existoval již před účinností nového přestupkového zákona. To však neznamená, že přínos tohoto zákona je ohledně pokusu přestupku nulový. Předchozí zákon o přestupcích užíval termínu pokus, nicméně tento pojem nijak nedefinoval, ani neurčil, jakým způsobem s ním má správní orgán pracovat. Novelou tak došlo ke zvýšení právní jistoty a správní orgán je povinen to, že se jedná o pokus přestupku zohledňovat při aplikaci diskreční pravomoci.

Použité zdroje

Literatura

1. Frumarová, K. a kol. *Správní trestání*. Praha: Leges, 2017.
2. Hendrych, D. a kol. *Správní právo : obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2012.
3. Hrozinková, E., Čechmánek, B. *Přestupky a správní trestání*. Praha: EUROUNION Praha, s. r. o., 2008.
4. Jelínek, J. a kol. *Trestní právo hmotné : obecná část, zvláštní část*. Praha: Leges, 2019.
5. Jemelka, L., Vetešník, P. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích [online]. *Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2020 Beck-online*. [cit. 5. 12. 2020]. <https://www-beck-online-cz.ezproxy.muni.cz/bo/document-view.seam?documentId=nnptembrhfpwk232ge4tg&tocid=nnptembrhfpwk232ge4tg>
6. Mates, P. a kol. *Základy správního práva trestního*. Praha: C. H. Beck, 2017.
7. Prášková, H. *Základy odpovědnosti za správní delikty*. Praha: C. H. Beck, 2013.
8. Prášková, H. *Nové přestupkové právo*. Praha: Leges, 2017.
9. Průcha, P. *Správní právo*. Brno - Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2012.
10. Vláda. Důvodová zpráva k zákonu č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, č. 250/2016 Dz [online]. *Beck-online*. [cit. 5. 12. 2020]. <https://www-beck-online-cz.ezproxy.muni.cz/bo/chapterview-document.seam?documentId=oz5f6mrqge3f6mrvgbpwi6q&rowIndex=0#>

Příloha A Dopis Policie České republiky

Pomáhat a chránit

POLICEJNÍ PREZIDIUM ČESKÉ REPUBLIKY
Odbor komunikace a vnějších vztahů

PCR99ETRpo42247221

Č. j. PPR-353-3/ČJ-2021-990810

Praha 19. ledna 2021
Počet listů: 2

Vážený pan
Václav Faltýn
Božetěchova 3104/13a
612 00 Brno
e-mail: maxim@ak-faltynova.cz

Žádost o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů – odpověď

Policie České republiky obdržela dne 4. 1. 2021 Vaši žádost o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“), kterou se domáháte následujících informací (cituji):

Kolikrát byl kdokoliv obviněn z pokusu přestupku před 1. 7. 2017. (pokud možno alespoň 3 roky před tímto datem)

Kolikrát byl kdokoliv shledán odpovědným z pokusu přestupku před 1. 7. 2017. (pokud možno alespoň 3 roky před tímto datem)

Kolikrát byl kdokoliv obviněn z pokusu přestupku od 1. 7. 2017 do současnosti.

Kolikrát byl kdokoliv shledán odpovědným z pokusu přestupku od 1. 7. 2017 do současnosti.

Policie České republiky jako povinný subjekt posoudila Vaši žádost a konstatuje, že Policie České republiky přestupková jednání statisticky neeviduje. Z dostupných informačních systémů, ve kterých dochází k dokumentaci těchto jednání (informační systém ETR, respektive informační systém Centrální databáze objektů – „IS CDO“), je možné sumarizovat počet spisového materiálu označeného zkratkou jednacího protokolu "PŘ", strukturovaná položka vývojové stádium (pokus, příprava, dokonání čin) však není povinnou položkou jednacího protokolu. K vývojovému stadiu je nutné přihlížet pouze ve vztahu ke konkrétnímu trestnímu nebo přestupkovému jednání a statisticky (zejména u přestupkového jednání) není pro činnost Policie České republiky významné.

Strojnická 27
170 89 Praha 7

www.policie.cz

Tel.: +420 974 834 374
Email: pp.tisk@pcr.cz

Za požadované období se v IS CDO vyskytuje několik set tisíc spisů, u kterých není tato (nepovinná) položka vyplněna a není tedy možné automatizovaně požadované údaje získat.

Policie České republiky tedy požadované údaje ve statistikách neneviduje. Jednotlivé takto specifikované údaje Policie České republiky statisticky nesleduje a těmito informacemi nedisponuje, jelikož je nepotřebuje pro plnění svých úkolů a nemá ani zákonnou povinnost takové statistické údaje vytvářet.

Požadované informace mohou být součástí jednotlivých (přestupkových) spisů/záznamů vedených povinným subjektem v jednotlivých letech. Pro vyřízení žádosti by bylo nutné tato data nově vytvořit analýzou jednotlivých spisů, ve kterých jsou informace roztroušeny, a to na jednotlivých útvarech Policie České republiky. Aby byla zpracována skutečnosti odpovídající odpověď, bylo by tedy třeba nahlédnout do příslušných spisů a vyhodnotit a analyzovat tyto spisy pracovníky Policie České republiky. Vyhledání požadovaných údajů v těchto spisech (nebo zjištění, že takové informace v konkrétním spise nejsou), shromáždění a sestavení do souboru ve Vámi požadované struktuře podle názoru povinného subjektu daleko přesahuje pouhou mechanickou činnost, neboť každou z těchto informací je nutno zvlášť posoudit a určit, zda ji lze podřadit pod Vámi definovanou statistickou skupinu. Takové sestavení souboru statistických údajů na základě posuzování vyhledaných informací a jejich selekce povinný subjekt považuje za vytváření nové informace ve smyslu ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb.

Podle § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. se povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací. Povinný subjekt je povinen poskytovat pouze ty informace, které se vztahují k jeho působnosti, a které má nebo by měl mít podle obecně závazného právního předpisu k dispozici. Naopak zákon č. 106/1999 Sb. nestanovuje povinnost nové informace vytvářet či vyjadřovat názory povinného subjektu k určité problematice, vytvářet analýzy či hodnocení na základě zadání žadatele. Podle § 3 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. se informací pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakémkoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního. Vzhledem k tomu, že Policie České republiky nemá požadované informace k dispozici, a musela by takové informace vytvořit na základě analýzy jednotlivých přestupkových spisů, jedná se o požadavek na vytvoření nové informace, na který se z výše uvedených důvodů informační povinnost nevztahuje.

Na závěr povinný subjekt dodává, že ve většině případů přestupkového jednání, které nebylo vyřízeno v blokovém řízení, respektive příkazem na místě, Policie České republiky nedisponuje informacemi o tom, zda konkrétní osoba byla shledána odpovědnou za přestupek. Policie České republiky sice přestupek zjistí a zadokumentuje, ale není-li správním orgánem, který je příslušný vést ve věci správní řízení, postupuje případ příslušnému správnímu orgánu k vyřízení.

plk. Mgr. Kateřina Rendlová
vedoucí odboru
/podepsáno elektronicky/

PhDr. Ondřej Moravík
19.01.2021 12:24:15
Digitálně podepsat
PhDr. Ondřej Moravík
POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
D vod: Z rozkazu

2

Příloha B Dopis Magistrátu města Brna

Magistrát města Brna
Odbor vnitřních věcí

B | R | N | O

VÁŠ DOPIS Č. J.:
ZE DNE:
NAŠE Č. J.:
SPIS. ZN.:

MMB/0079799/2021
OVV/MMB/0077316/2021

Vážený pan
Václav Faltýn
Božetěchova 3104/13a
612 00 Brno

VYŘIZUJE:
TELEFON:
E-MAIL:
ID DATOVÉ SCHRÁNKY:

Mgr. Kejmarová
542 173 460
kejmarova.radka@brno.cz
a7kbrm

DATUM: 16.02.2021

Poskytnutí informace – počet obviněných z pokusu přestupku

Vážený pane Faltýne,

na základě Vaší žádosti o informaci, podané ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, doručené Magistrátu města Brna dne 15.02.2021, týkající se počtů obviněných z pokusů přestupků, uvádíme následující:

Podle obecně závazné vyhlášky statutárního města Brna č. 20/2001, kterou se vydává Statut města Brna, ve znění pozdějších vyhlášek, který upravuje vnitřní poměry ve věci správy města, projednávají v 1. stupni přestupky proti majetku podle § 8 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, kdy i pokus přestupku je trestný, úřady městských částí města Brna.

Magistrát města Brna plní podle ustanovení § 139 odst. 5 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, funkci odvolacího orgánu. Podle organizačního řádu MMB je tato působnost svěřena Odboru vnitřních věcí Magistrátu města.

Odbor vnitřních věcí Magistrátu města Brna nefešil v letech 2015 až 2020 žádné přestupky, kterých se měl pachatel dopustit ve stádiu pokusu, a to ani v odvolacím řízení.

Doporučujeme se však obrátit s žádostí na jednotlivé úřady městských částí.

Městské části projednávající v přenesené působnosti přestupky proti majetku:

- **Brno-Bohunice**, Dlouhá 3, PSČ 625 00, tel. 547 423 810, ID hm2byk9
- **Brno-Bosonohy**, Bosonožské nám. 1, PSČ 642 00, tel. 547 422 716, ID kk8bxef
- **Brno-Bystrc**, nám. 28. dubna 60, PSČ 635 00, tel. 546 125 181, ID 6kibw39 (vykonává státní správu na úseku přestupků pro: **MČ Brno-Žebětín**, **MČ Brno-Kníníčky**)
- **Brno-Černovice**, Bolzanova 1, PSČ 618 00, tel. 548 129 812, ID bs3bz71

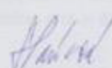
Magistrát města Brna | Odbor vnitřních věcí
Malinovského nám. 3 | 601 67 Brno | www.brno.cz

1

DOPIS MAGISTRÁTU MĚSTA BRNA

- **Brno-jih**, Mariánské nám. 13, PSČ 617 00, tel. 545 427 547, ID xphb8g8 (vykonává státní správu na úseku přestupků pro: **MČ Brno-Chrlice, MČ Brno-Tuřany, MČ Brno-Slatina**)
- **Brno-Jundrov**, Veselařská 56, PSČ 637 00, tel. 541 420 361, ID 8gsb8g4
- **Brno-Kohoutovice**, Bašného 36, PSČ 623 00, tel. 547 130 531, ID x3gbyji
- **Brno-Komin**, Vavřínecká 15, PSČ 624 00 Brno, tel. 541 428 181, ID bikbwyc
- **Brno-Královo Pole**, Palackého tř. 59, 612 93, tel. 541 588 263, ID xyxbwjb (vykonává státní správu na úseku přestupků pro: **MČ Brno-Jehnice**)
- **Brno-Líšeň**, Jírova 2, PSČ 628 00, tel. 544 424 862-3, ID u8jv72
- **Brno-Nový Lískovec**, Oblá 75a, PSČ 634 00, tel. 547 428 919, ID ixpbwsj
- **Brno-Řečkovice a Mokrá Hora**, Palackého nám. 11, PSČ 621 00, tel. 541 421 723, ID py6bvqq (vykonává státní správu na úseku přestupků pro: **MČ Brno-Ořešín, MČ Brno-Útěchov**)
- **Brno-sever**, Bratislavská 70, PSČ 601 47, tel. 545 542 113, ID cqubvxs (vykonává státní správu na úseku přestupků pro: **MČ Brno-Maloměřice a Obřany**)
- **Brno-Starý Lískovec**, Oderská 4, PSČ 625 00, tel. 547 139 247, ID 2rbbwxi
- **Brno-střed**, Dominikánská 2, PSČ 601 69, tel. 542 526 257, ID qykbwe7 (vykonává státní správu na úseku přestupků pro: **MČ Brno-Medlánky, MČ Brno-Ivanovice**)
- **Brno-Vinohrady**, Odbor sociálních věcí, školství a kultury, Velkopavlovická 25, PSČ 628 00, tel. 511 189 006, ID gxobyhw
- **Brno-Žabovřesky**, Horova 28, PSČ 616 00, tel. 549 523 563-4, ID n97byjq
- **Brno-Židenice**, Gajdošova 7, PSČ 615 00, tel. 548 426 141, ID mpbwhi

S pozdravem

Mgr. Jaroslava Slámová
vedoucí Odboru vnitřních věcí

Příloha C Dopis Úřadu Brno – Královo Pole č. 1

	Úřad městské části města Brna Brno-Královo Pole	B R N O
---	--	---

ODDĚLENÍ PŘESTUPKOVÉ, PALACKÉHO TR. 59, 612 93 BRNO

VAŠ DOPIS ČJ:
ZE DNE:
NAŠE ČJ.: BKPO/3787/21/2040
SPIS. ZN.: 581/2021/2040/MAS

VYŘIZUJE: Ing. Dana Mašková
TEL.: 541 588 270
FAX:
E-MAIL: maskova@krpole.brno.cz
DATUM: v Brně dne 02.03.2021

Vážený pan
Václav Faltýn
Božetěchova č.p. 3104/13a
612 00 Brno

Oznámení o výši úhrady za poskytnutí informace

Vážený pane,

Úřad městské části města Brna, Brno-Královo Pole (dále jen „Úřad MČ BKPO“) jako povinný subjekt podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“), obdržel dne 24.02.2021 osobním podáním na podatelně úřadu Vaši žádost o informace.

S poskytnutím Vámi požadované informace jsou spojeny náklady ve smyslu § 17 informačního zákona, konkrétně náklady spojené s *mimořádně rozsáhlým vyhledáváním informací k následujícím bodům Vaší žádosti,*

- 1. Kolikrát byl kdokoliv obviněn z pokusu přestupku od 01.07.2017 do současnosti*
- 2. Kolikrát byl kdokoliv shledán odpovědným z pokusu přestupku od 01.07.2017 do současnosti.*

keré v takové podobě, v jaké je žádáte – konkrétně statistiky pokusu o přestupek za jednotlivé roky (včetně období od 01.07.2017 do současnosti), tedy od 01.07.2017 od kdy je pokus přestupku trestný, běžně nevidujeme. Tyto informace lze dohledat z části v informačním systému a následně mechanickým vyhledáváním v jednotlivých dokumentech spisu.

Požadované informace je třeba postupně vyhledat a následně zkompletovat.

Za období od 01.07.2017 do současnosti evidujeme celkově 2113 spisů. Z tohoto počtu je nutné „vyfiltrovat“ typy přestupků, u kterých je pokus tohoto přestupku trestný a ze získaného počtu následně zjistit Vámi požadované údaje. Tyto informace lze získat pouze přečtením prvotního oznámení, které se týká obvinění z pokusu o přestupek a následně konečného rozhodnutí kdy byl obviněný shledán vinným z pokusu přestupku. Průměrná délka spojená s vyhledáváním spisů z celkového počtu, u kterých je pokus takového přestupku trestný, přečtením a zkompletováním informací k Vaší žádosti, činí 1,5 minuty na jeden spis.

Telefon: 541 588 111 E-mail: podatelna@krpole.brno.cz ID DS: x7zbwjb www.kralovopole.brno.cz IČ: 44992785 Fax: 541 211 354

 Úřad městské části města Brna
Brno-Královo Pole

B R N O

Průměrná doba vyhledávání všech Vámi požadovaných informací tedy činí 3170 minut, tzn. **52 hodin.**

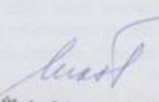
Výsledná výše nákladů souvisejících s poskytnutím informace vychází ze Sazebníku úhrad ze dne 1.1.2019, dle něhož činí celkové náklady na dohledání požadovaných informací částku 11.440 Kč která byla určena výpočtem 52 hodin x 220 Kč.

Úhradu **částky 11.440 Kč** zašlete na účet č. **105753420/0300**, VS: **1202000021** do 60 dnů ode dne doručení tohoto oznámení.

Požadované informace Vám budou zaslány bezprostředně po zaplacení úhrady. V případě, že nedojde k úhradě požadované částky ve stanovené lhůtě, bude Vaše žádost v souladu s ust. § 17 odst. 5 informačního zákona odložena.

Proti požadavku úhrady nákladů za poskytnutí informace lze ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení tohoto sdělení podat stížnost podle § 16a odst. 1 písm. d) informačního zákona k Magistrátu města Brna, Odboru vnitřních věcí, a to podáním učiněným prostřednictvím Úřadu městské části města Brna, Brno-Královo Pole, oddělení přestupků, Palackého třída 59, 612 63 Brno.

S pozdravem

Ing. Dana Mašková
Vedoucí oddělení
Oddělení přestupkové
ÚMČ města Brna, Brno – Královo Pole

Úřad městské části města Brna
Brno – Královo Pole
Palackého tř. 59, 612 63 Brno
Přestupkové oddělení
-3-

Tel/fax: 541 588 111, E-mail: podatelna@krpole.brno.cz ID DS: zyxhwjb www.kralovopole.brno.cz IČ: 44992785 Fax: 541 211 334

Příloha D Dopis Úřadu Brno – Královo Pole č. 2

	Úřad městské části města Brna Brno-Královo Pole	B R N O
ODDĚLENÍ PŘESTUPKOVÉ, PALACKÉHO TR. 59, 612 93 BRNO		
VÁŠ DOPIS ČJ: ZE DNE: NAŠE ČJ.: SPIS. ZN.:	BKPO/4236/21/2040 581/2021/2040/MAS	Vážený pan
VYŘIZUJE: TEL.: FAX: E-MAIL: DATUM:	Ing. Dana Mašková 541 588 270 maskova@krpole.brno.cz v Brně dne 10.03.2021	Václav Faltýn Božetěchova č.p. 3104/13a 612 00 Brno
Poskytnutí informací k žádosti ze dne 24.02.2021		
Vážený pane,		
Úřadu městské části města Brna, Brno-Královo Pole (dále jen „Úřad MČ BKPO“) byla dne 24.02.2021 osobním podáním na podatelně úřadu doručena Vaše žádost o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“).		
Dne 02.03.2021 Vám bylo zasláno Oznámení o výši úhrady za poskytnutí informace č.j. BKPO/3787/21/2040, neboť poslední dva požadavky na informaci jsou spojeny s náklady ve smyslu § 17 informačního zákona.		
Protože Vaše žádost obsahovala náležitosti dle ust. § 14 odst. 2 informačního zákona, byla takto přijata a posouzena.		
Ve své žádosti požadujete následující informace:		
<ol style="list-style-type: none"><i>1. Kolikrát byl kdokoliv obviněn z pokusu přestupku před 1.7.2017 (pokud možno alespoň 3 roky před tímto datem)</i><i>2. Kolikrát byl kdokoliv shledán odpovědným z pokusu přestupku před 1.7.2017 (pokud možno alespoň tři roky před tímto datem)</i><i>3. Kolikrát byl kdokoliv obviněn z pokusu přestupku od 01.07.2017 do současnosti</i><i>4. Kolikrát byl kdokoliv shledán odpovědným z pokusu přestupku od 01.07.2017 do</i>		
<small>Telefon: 541 588 111 E-mail: postalesnia@krpole.brno.cz ID OS: systwjl www.kralovopole.brno.cz IČ: 44952785 Fax: 541 211 234</small>		

DOPIS ÚŘADU BRNO – KRÁLOVO POLE Č. 2

	Úřad městské části města Brna Brno-Královo Pole	B R N O
---	--	-------------------------------------

K bodu 1 – 2. Vaší žádosti si Vás dovoluujeme informovat, že před 01.07.2017 nebyl pokus přestupku trestný. Teprve zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v platném znění, upravuje pokus přestupku.

K bodu 3. – 4. sdělujeme, že s poskytnutím informací jsou spojeny náklady ve smyslu § 17 (dle Oznámení o výši úhrady za poskytnutí informace BKPO/3787/21/2040 ze dne 02.03.2021, které jste si osobně převzal dne 05.03.2021)

Požadované informace Vám poskytujeme v souladu s ust. § 14 odst. 5 písm. d) informačního zákona v zákonné lhůtě.

S pozdravem

Ing. Dana Mašková
Vedoucí oddělení
Oddělení přestupkové
ÚMČ města Brna, Brno – Královo Pole

Úřad městské části města Brna
Brno – Královo Pole
Palackého tř. 59, 612 93 Brno
Přestupkové oddělení
-3-

Tel: 541 688 111 E-mail: podatelna@krapols.brno.cz ID DS: xystwqj www.kralovopole.brno.cz IČ: 44992785 Fax: 541 211 334